

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz
dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEČ

Inserati:

Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenpol nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upraviništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona štev. 188.

Odločitvi nasproti.

Ves prošli teden je bil pod vtiskom velike novice, da sta oba voditelja sedanja kranjske vladne politike, ki je imela za ves slovenski narod tako neugodne posledice, prestavljena s svojih mest. Mi smo čisto mirno takoj obrazložili svoje mnenje, da nas to nič ne razburja, ker ostanemo, kakor smo bili.

Vse drugače nasprotniki. Udarilo je vanje kakor strela z jasnega. Na eni strani strah pred negotovo bodočnostjo, na drugi strani ogorčenost zaradi pokvarjenih nad — oboje je povzročilo veliko zmešnjavo, v kateri so storili celo vrsto ponesrečenih korakov. Politika dr. Tavčarjeva je doživela velik fiasko. Napovedal je, da bo izgnal ljubljanskega škofa, da bo preprečil škofjske zavode, da bo uničil gospodarsko organizacijo, da bo zmagovalno zavijtel liberalni prapor po celi deželi — in prišlo je vse drugače. Vse, zoper kar se je boril, prospeva, in on danes ne more pokazati niti na eno stvar, ki bi jo bil dosegel v korist svojim volivcem ali slovenskemu narodu. Nezaupnica, ki jo je dobil celo med Sokoli, ki so mu dali pri volitvi delegatov najmanj glasov med vsemi kandidati, kaže, da gine tudi tam zaupanje v njegovo politično silo. Poizkus rehabilitacije ob Prešernovi slavnosti se je ponesrečil, in tudi liberalci vidijo, da ž njim več ne pridejo na površje.

In zdaj še ta udarec!

V prvem hipu so izdali liberalci parolo: „Klerikalci“ so se zvezali z vladno in z Nemci. Ta glas, ki se slišal nepremišljeno v ljubljanskem občinskem svetu, so takoj desavuirali Nemci, ki v svojih listih izjavljajo, da hočejo še nadalje voditi kranjsko politiko po starem tiru na čelu slovenskim liberalcem. In pri tej priložnosti se je od obeh strani z odločnimi besedami brez ovinkov priznalo, da sta obe stranki po pogledbi zvezani. „Narod“, ki je toliko časa tajil to zvezo, jo je zdaj izrečno priznal in potrdil, in „Tagespost“ istotako bobna še

vedno z liberalno, sklenjeno večino v deželnem zboru.

Kako zakriti ta poraz? Porabili so Prešernova imena množice, da bi demonstrirale zanje in pokrile tako na zunaj njihov poraz. A oni nimajo nikogar, ki bi vlekel ž njimi, in prišli so na dijake. Poizkus je bil klavrn. In če ga tudi poneve in spravijo kaj nedolžnih žrtv v nesrečo — uspeha ne bo nobenega. Osiroteli so, in odslej se bo še bolj jasno pokazalo, da je baron Schwegel njihov jerob.

Dogodki ob odkritju Prešernovega spomenika morajo užalestiti vsakega domoljubnega Slovenca. Kako lepo bi bilo, če bi se bil spomenik postavil tako, da bi bil res spomenik slovenske sloge! Kako veselje bi bilo zavladati po vsem Slovenskem, če bi si bili pravni vsi Slovenci složni roke in bi bili ob veliki izprembebi, ki se začneja v naši deželi, pokazali, da jim je moč domačega ljudstva nad vse! To bi bila slavnost bratoljubja, ki bi kakor velikanski kres zažarela po vsej naši domovini, in mi bi danes lahko rekli, da je položen temelj za veliko in srečnejšo bodočnost našega naroda.

A tako niso pustile one sile, ki delajo le na razdvojitve Slovenstva. Pred Prešernovim spomenikom je dr. Tavčar opravičeval narodno strankarstvo, in „Slov. Narod“ je izjavil ravnekar, da se mora borba odslej še poostri. Mi se borbe ne strašimo, a odgovornost zanj naj nosijo oni, ki jo v zvezi z Nemci vedno poostrejujejo!

Silno klavrn vtisek je naredil govor dr. Tavčarjev v državni zbornici, ki je zopet pokazal, da mu je edinole za stranko, ne pa za javno korist. V svojem govoru se je izjavil zoper splošno in enako volilno pravico. Pa zakaj? Ali iz kakih stvarnih razlogov? Ne, edinole zato, ker potem noben liberelec več ne pride v kranjski deželni zbor. Da bi po taki izprembebi izgnila nemška premoč, da bi potem postal Slovenec politični gospodar v deželi — to mu ni nič mar, tega on ne mara. On hoče rešiti nemško nadvlado, da si le njegova

stranka ohrani skorjo političnega kruha, dasi vsakdo ve, da v kranjski deželi prej ne bo miru in rednega parlamentarnega dela, dokler se gorostasna krivica v zastopstvu ne izpremeni.

A s tem je stopil dr. Tavčar tudi v ostro nasprotstvo z drugimi Slovani. Čehi zahtevajo tudi splošno in enako volilno pravico in „Narodni Listy“ dokazujejo, da imajo po sedanjem volilnem redu Slovani okoli 80 mandatov premalo, ki bi jih dobili, ako se izpremeni velilni red. Torej ni to le naša strankarska zahteva, ampak je zahteva vsa avstrijskega Slovanstva. Pa vse to ne moti poslanca ljubljanskega mesta, da ji nasprotuje, ker njegovi stranki tako kaže in ker baron Schwegel tako zahteva.

Kako se morejo taki ljudje še ponašati s slovanskim imenom? Kako morejo oni še slaviti slovanske pesnike? Kako se morejo oni vrvati za voditelje slovenski mladini? Bolje se ni mogel označiti položaj, nego s tem, da je dr. Šusteršič vložil nujni predlog za splošno volilno pravico, dr. Tavčar jo je pa pobijal. Eden kliče ljudstvo k narodnemu delu, drugi ga odriva. Eden ljudstvu zaupa, drugi se ga boji. Eden dela za ljudstvo, drugi proti njemu. Enemu je slovenski narod poklican zato, da se dvigne in odloči sam o svoji usodi, drugemu je narodnost le plašč za njegove protinarodne prsi.

Pod tem znamenjem se bomo borili dalje. Borba se bo sukala okolo vprašanja, ali se naj prizna slovenskemu narodu tak volilni red, da bo primerno zastopan v zbornicah, ali bo še nadalje tlačen in preziran. V državni zbornici se je izvršila predigra za dogodke na Kranjskem. Na kateri strani bo končna zmaga, o tem ni več dvoma. Mogle vedno zmedenih strankarjev ne bodo naslednje interpelacije:

Državni zbor.

Dunaj, 29. sept.

Domžalski dogodki.

Poslanec Pogonik in tovariši so danes vložili na g. ministra za notranje posle naslednje interpelacije:

V juniju sem v interpelaciji pojasnil dogodke povodom blagoslovljenja zastave društva „Andrej Hofer“ v Domžalah. Na to interpelacijo vlada doslej ni odgovorila, pač pa se je izvršila preiskava označenih dogodkov. Takozvani demonstrantje so bili zaradi prestopka po § 11. ces. naredbe z dne 20. aprila 1864 kaznovani z zapornom in denarnimi globami.

Mesto da bi deželna vlada popravila napake in netaknosti svojih organov ter pomirila užaljena čustva domačega prebivalstva, je odobrila razsodbo okr. glavarstva v Kamniku, akoravno demonstrantom ne morejo družega očistiti, nego da so klicali „živio“.

Že postopanje političnih uradnikov ob slavnosti je razburilo domače prebivalstvo, obsodba mnogih oseb pa je namčnost vzburila vero, da se morajo darovni vzdržati vsacega, najmanjšega narodnega izražanja — četudi so izzvani — da morda ne žalijo ušes tujcem.

Ali ni nezaslišano, da je v deželi s skoraj izključno slovenskim prebivalstvom „živio“ klic prepovedan in kazniv? Kaj bi rekli n. pr. Nemci, ko bi jim vlada prepovedala klicati v materinskem jeziku ter morda kaznovala „hoch“ ali „heil“ klice?

Najbolj čudno pa je, da je dež. vlada odbila slovenske pritožbe, dočim je ugodila dvema pritožbama nemških demonstrantov, dasi je o enem sam okr. glavar izpovedal: „Ko je vedno več kamenja deževalo na slavnostni prostor, dvignil se je nekdo, ki ga tedaj nisem poznal, na vrtni plot ter vihtel palico proti demonstrantom. Da je to razburilo množico, dokazuje dejstvo, da je množica začela kričati. Na vprašanje, kdo je oni, sem izvedel, da je tovarniški uradnik iz Dola.“

Drugi nemški demonstrant pa je sam izpovedal: „Pri vходу sem popravil kolo. Ko so pričeli metati kamenje proti meni, sem izjavil, da bodem streljal, ako me ne puste v miru.“

Prvemu so zaporno kazn treh dni predrugačili v denarno globo 30 K, drugemu so štiridnevni zapor znižali na 24 ur. To je pač vrhunec pristranosti deželne vlade. Tak slučaj celo na Kranjskem ni bil preje znan v javnem življenju. Z ozirom na ta kričeči slučaj vprašamo g. ministra:

Ali je nj. ekscelenci znano to postopanje političnega oblastva in kaj misli njegova ekscelencija ukreniti, da se popravi krivica nasproti slovenskim obsojencem in da se taki slučajji ne bodo ponavljali?

LISTEK.

Dedič.

Spisal V. K.

V hladni verandi doktorja Moditscha so sedele pri kavi štiri nemškutarske klepetulje. Temu za vse mestece nevarnemu društvu je predsedovala zdravnikova gospa, precej obsirna dama s topim nosom in hruska-tim podbradkom. Njej nasproti je stalo lovala lekarnikova hujša polovica, izsušena gospa Kulniggova v jako obnošeni svileni obleki, z razkuštrano frizuro in širokimi ustmi, ki niso mirovale niti takrat, kadar je molčala, ker je imela ž njimi in z jezikom vedno dosti nujnega opraveka s svojim orahlanim umetnim zobovjem. Obedve dami sta si bili največji sovražnici, zakaj vsaka je imela po eno hčerko v tisti nerodni starosti, ko jame pomanjkovati kavalirskih vi-tezov, še bolj pa resnih snubačev.

Na desni strani gospe zdravnikove je sedela gospa Jakovska, majhna in okregla vdova prejšnjega sodnika, ki je imel jako aristokratske manire in ki so mu zaradi tega zlobni jeziki prideli brez pristojbine

častni naslov „barona“. Po možu so imenovali ženo „lačna baronovka“, ker je imela gospa Jakovska vedno zdrav želodec in je jedla ves dan z apetitom afriških kobilic. „Lačna baronovka“ je bila zaveznica doktorice.

Na levi strani gospe Moditscheve se je bila usidrala drobna gospa Tšcharinnova, žena davčnega kontrolorja. Njen obraz s kljunastim nosom je spominjal na veliko papigo in njeni zakrivljeni prsti na kremp-lje stare sove. Kontrolorka je bila zavez-nica lekarničarke.

Dasi so se na tihem te štiri dame so-vražile in prezirale lepo sparoma, so ven-dar v družbi priliznjeno občevala med sabo.

„Izvrstna torta, gospa doktorica!“ je dejala „lačna baronovka“ in si vzela že tretji kos snegaste torte.

„To me veseli, da Vam ugaja, gospa Ja-kovska“, ji je prijazno odgovorila zdravni-kova gospa, ako tudi ji ni bilo posebno všeč, da je bila prijateljica tako navdušena za torto. „Prosim gospoda, izvolite še čašico kave?“

Nalila je vsem iznova kave in se obr-nila h gospe Tšcharinnovi: „Tako tihi ste

danes, gospa kontrolorka! Prav taki se mi zdite kakor bi zakrivali veliko tajnost.“

„Ni mogoče!“ se je zavzela lekarničar-ka. „Oh, pa mi niste povedali ničesar! To pa res ni lepo!“

„Povejte, povejte“, je hitela „lačna ba-ronovka“ in poškilila na torto. „Saj smo med sabo! Ali imate res kakšno novico?“

„Res“, je pokimala kontrolorka važno.

„Nekaj jako imenitnega! Cudili se boste!“ Doktorica in lekarničarka sta z napeto pozornostjo zrlji v Tšcharinnko, Jakovska pa je porabila ugodni trenutek in zvalila naj-večji kos smetanke na svoj krožnik.

„Prosimo torej!“ sta izrekli Kulniggova in Moditscheva kakor iz enih ust. Le „lačna baronovka“ je bila tiha, ker se je davila z delikatno torto.

„Gospod Kalinič ima strica v Sarajevu“, je začela kontrolorka.

„To vemo, prosimo dalje!“ sta hiteli Moditscheva in Kulniggova.

„Ta stric ima trgovino v Sarajevu in lepo hišo. Pravzaprav je vse to imel, ker je pred kratkim umrl. In vse skupaj je zapu-stil svojem nečaku, ki je v vaši lekarni, gospa Kulniggova! Mladi magister bo po-de-

doval najmanj svojih trideset tisoč goldi-narjev!“

Doktorica in lekarničarka sta plosnkli od začudenja v roke, „lačna baronovka“ pa je zopet zaprla usta, ki so bila že na stečaj odprta za sprejem poslednjega sladkega kosa.

„Kje pa ste izvedeli vse to?“ je vpra-šala Kuhuggova.

„Pisal mi je bratranec iz Sarajeva.“

Novica iz Bosne je razvnela vse štiri dame tako, da so končale svojo sejo prej, nego drugekrat. Ko sta se poslovili lekar-ničarka in kontrolorka, je vzdihnila dok-torica:

„To bi bilo nekaj za mojo Mici! Oh, ko bi slutila kaj takega, bi bila drugače ravnala z mladim Kaliničem. Pa kaj, ko člo-vek ničesar ne ve. Menda se Kaliniču sa-memu ni sanjalo, da ima tako premočnega strica.“

„Hm, ljuba moja, še ni prepozno. Po-vabite Kaliniča na kakšen lep način k sebi na izlet ali na lawn-tenis. Zdaj, ko odide adjunkt k orožnim vajam in pogrešate so-igravca, zdaj bi bilo ravno prav.“

„Saj res“, je vzkliknila doktorica. „Moja

Pogozdovanje pašnikov.

Poslanec P o v š e in tovariši so danes vložili naslednji predlog: V zbornici so bili vloženi že razni predlogi, naj bi se davščin oprostile vse nanovo pogozdovane parcele. Ako so v mestih davščin oproščene nove hišne zgradbe, opravičena je tudi davčna oprostitev za vse pašnike, ki se na novo pogozde. Take pogozditve so v splošno korist, ker se s tem izboljšajo vremenske razmere dotičnih pokrajin. Posebno pa je opravičena zahteva, da se za daljšo dobo oprostijo davščin oni pašniki na Krasu, katere deželna pogozdovna komisija določa za pogozdovanje. Poselniki itak izgubi od pašnika, četudi le skromen užitek paše. Cez nekaj desetletij bodo kraški poselniki imeli lepe gozde, ki jim bodo donosali izdatne dohodke, ker les bode imel visoke cene zaradi bližnjega morja. Pa tudi vremenske razmere se bodo znatno izboljšale na Krasu, omejila se bode grozna moč burje in zemlja bode dobivala potrebno vlago, kar bo v splošno korist. Na pogozdenih pašnikih morejo poselniki le travo požeti. Ta žetev pa je tako zamudna in draga, kakor je trava sploh vredna. Z ozirom na to predlagamo: C. kr. vlada se pozivlja, naj čimprej predloži državnemu zboru načrt zakona po katerem bode davka prosta vsa nanovo pogozdena zemljišča vsaj za dobo 20 let, pašniki pa na Krasu (na Kranjskem, Goriškem, v Istri in Dalmaciji), ki jih deželne pogozdovne komisije določijo za pogozditev, vsaj za 30 let.

Razprava.

Zbornica je danes nadaljevala razpravo o vladni izjavi. Govorili so: Dr. Demmel in dr. Sommer večinoma o razmerah v Sleziiji in na Moravskem, grof Dzieduszyc ki v imenu poljskega kluba proti razdružitvi države in armade.

Dr. Susteršič

je govoril med živahnim odobravanjem mnogih poslancev, ki so se zbrali okoli njega. Jako spretno je zavrnil dr. Tavčarja, katerega glasilo je trdilo, da se je kat. narodna stranka udinjala vladi, ker je bil govornik slučajno vpisan med progovorniki. Dr. Lecher je bil tudi vpisan med progovorniki in vendar ni hvalil sedanje vlade. Istina pa je, da je govornik vsled raznih prememb v govorniškem redu vpisan kot protigovornik. Dr. Tavčar se je izrekel proti splošni in enaki volilni pravici, ker dobro vé, da bi on, njegovi tovariši in zavezniki gotovo ne sedeli v zbornici, ko bi dobilo ljudstvo splošno in enako volilno pravico. V nadaljnjem govoru se je bavil z avstro-ogrske nagodbe. Med živahnim odobravanjem osobito hrvaških poslancev je dr. Susteršič na podlagi veljavnega zakona dokazoval, da imajo v tem vprašanju tehtno besedo tudi zastopniki hrvaškega naroda, ker je kraljevina Hrvaška poleg Ogrske enakovreden faktor nasproti Avstriji. Ako se izvrši revizija avstro-ogrske nagodbe, mora se izvršiti tudi revizija hrvaško-ogrske nagodbe iz leta 1868. (Govorniku so čestitali razni poslanci.)

Nato je govoril graški poslanec dr. pl. Hofmann. Posnemal je neslanega Pommerja, ko se je hudoval radi celjske gimnazije in govoril proti slovenski univerzi. Prežvekal je stare fraze o revščini slovenskega slovstva itd. Tako govori nemški profesor!

Min. predsednik baron Gautsch je v prvi vrsti odločno zavračal napade posl. Pernerstorferja na vladarsko hišo. Z vladarsko hišo stoji in pade država. Pozivljaj je zbornico, naj čimprej reši proračun. V ostalem je iznova obširno označil že znano stališče avstrijske vlade glede ogrske krize.

Zadnji današnji govornik je bil socialni demokrat S c h u h m e i e r, ki je s svojimi izjavami vzbujal najhujši odpor pri krščanskih socialcih. Bil je toliko krič v zbornici in na galeriji, da je moral predsednik sejo pretrgati in izprazniti drugo galerijo.

Prihodnja seja v torek.

Tedenski pregled.

Najvažnejša novica tega tedna je izprememba pri deželni vladi kranjski. Baron Hein se poslavlja; poklicali so ga v notranje ministrstvo. Naslednik mu je namestniški podpredsednik v Trstu, Teodor Schwarz. Tudi Heinov namestnik Schafgotsch se preseli in sicer v Trst. Dvorani svetnik pri deželni vladi pa postane grof Rudolf Korinsky. Liberalna nemško-slovenska zveza, oziroma „Sl. Narod“ se silno huduje, da se je prestava izvršila preko liberalnih glav „na korist kat. narodne stranke“. (Slovenec) je povdarjal, želeč odhajajočima gospodoma srečno pot, da se ni boril in se ne bo boril zoper osebe, ampak zoper krivice zistne. Odhod Heinov se ni nobena usluga kat.-narodni stranki, četudi tako pišejo razni listi. Mi čakamo dejanj novega gospodarja kranjske dežele, vodnik nam pa je program, ki je program slovenskega ljudstva. O novem predsedniku Schwarz pišejo listi, da je dober, uljuden uradnik, zmožen slovenske ter pravice. Heina bodo pogrešali le njegovi slovenski liberalni lakajji.

Zupan Hribar se je v občinski seji znošil nad znanim škofovskim pismom. V zaničljivem tonu je Hribar sedel prebral dotično pismo. Da bi dobila stvar še čudnejše lice, so spravili na galerijo nekaj srednješolskih dijakov, ki so se medtem ironično grohotali. Žalostno dosti, da se zlorablja neizkušena mladina v politične demonstracije. Večer pozneje je vzporedno nekaj dijakov malenkostno demonstracijo pred spomenikom, škofovim dvorcem in pred našim uredništvom. Bog vé, če je tista peščica v svoje haveloke se skrivajočih dijakov tudi tako pogumna pred svojimi profesorji v šoli? Prav bi bilo, da bi dan na dan klicali pri knjigah „preant dvojke“ pa „živio odlika!“ — Dijaštvo seve ni toliko zamerilo, pač pa onim, ki stoje v ozadju, ki javnost umetno razburjajo in ki hočejo prikriti svoje narodno izdajstvo ter pod krinko Prešernovo zasledujejo svoje neidealne strankarske koristi!

Zgodovinsko važen je nastop cesarjev nasproti zastopnikom ogrske koalicije. Vlada je jasno pokazal, da je na Dunaju pri kraju potrpežljivost do Mažarjev. Poklical je namreč Košuta in še četvorico, kot voditelje ogrske koalicije. Audienca je bila končana v par minutah. Cesar jih je pozval, naj prevzamejo vladno ogrskega kraljevstva, ne pa vlade avstro-ogrske monarhije, a podal je tudi spisane pogoje, katerih najvažnejši je, da je mažarski poveljni in armadni jezik popolnoma izključen. Določil je namesto sebe grofa Cirakyja, da je vodil pogajanja, ki pa niso imela uspeha. — Odločni nastop cesarjev je razveselil avstrijske kroge, presestnil pa ohole Mažare. Ogrski zastopniki so se vrnili v Budimpešto, kjer so jih sicer sprejeli demonstrativno, jim prirejali velike ovacije ter vplili: „Proč z Dunajem!“ Položaj je resen. Naslednik Fejervarijev bo najbrž razpisal nove volitve. Ako bo dobila koalicija zopet večino, namerava baje cesar odstopiti, da naredi naslednik mir. — Med soc. demokrati in Košutovci so se vršile krvave demonstracije. Policija je ranila 37 oseb.

Državni zbor bo trajal kakih 14 dni, potem se snidejo deželni zbori. V prvi seji je ministrski predsednik Gautsch izjavil glede ogrske krize, da ne bo dal nobene koncesije. Povedal je, da po njegovi sodbi še ni zrel čas za splošno in enako volilno pravico, poprej da treba urediti narodnostne razmere. Vlada bo zahtevala 25 milijonov kron za visoke šole. Kar se tiče novih univerz oziroma fakultet, bo določeval državni zbor, ki bo razpuščen meseca julija. Finančni minister Kosel je predložil državni proračun. Gautsch je s svojim govorom napravil dober vtis. — Poslanec Susteršič je vložil nujni predlog, da se vpelje splošna in enaka volilna pravica; posl. Šuklje predlog za podaljšanje dolenske železnice. Žitnik in Povše pa za pomoč pogorelcem v Dečji vasi. — Kedar je dr. Tavčar hud, se gre na Dunaj jezit. V svojem govoru je prazno slamo mlatil; privoščil si je fcm. pl. Chavanna radi udeležitve pri otvoritvi zavodov, grmel je proti splošni volilni pravici — a zmajkalo je poslušalce.

Hribarjevo šolsko slavnost, ki bi imela biti pred Prešernovim genijem, je ministrstvo omejilo na šolske prostore.

Na Reki je zgorela ladjedelnica Lazarus. Škode je pol milijona kron. — Slovenska gimnazija v Celju je tako napolnjena, da imata 2 razreda vsposredne. Nemška gimnazija vidno hira. Prvi razred ima 17, pripravljavni tečaj pa 5 učencev. — Vinska letina na Stajerskem in Vipavskem je povoljna. — Podraženje mleka je vzbudilo mnogo hrupa po Ljubljani. Napoveduje se štrajk mlekaricam, vstanovitvi hočejo občinsko mlekarno, tržni komisar strožje nadzira

kakovost mleka in posode. Jeze se nad „Kmetijsko družbo“, da pomaga dražiti. — Demokratično konsumno društvo v Ljubljani je v konkurzu ter sodnijsko zaprto. Poslanec Žickar je umrl na Dunaju. Padel je v nezavest v zbornici; prenesli so ga na stanovanje, kjer je bil previden in kmalu izdihnil. — Nova angleško-japonska pogodba je sklenjena. — Norveško-švedski razpor je rešen; doseglo se je sporazumljenje v vseh točkah. — V Pragi je bil velikanski shod za splošno volilno pravico, ki se ga udeležilo okrog 30 tisoč oseb — Japonskemu cesarju je bilo doslej poslanih 40 spomenik, ki se v njih obsoja mirovna pogodba. — Rotšildova zapuščina v Parizu znaša 940 milijonov frankov. — Witte se je vrnil v Peterburg. Več sto prijateljev ga je navdušeno sprejelo.

Godovi prihodnjega tedna.

Nedelja 1. okt. Rožnega venca, Reminij; ponedeljek 2. Julijan m., Teofil; torek 3. Kandid, Evald; sredo 4. Frančišek Seraf, Edvin; četrtek 5. Placid in tov.; Gala vd.; petek 6. Bruno, Fida d. m.; sobota 7. Justina d., Marcij p.

Volivna reforma v solnograškem deželnem zboru.

V oktoberskem zasedanju solnograškega dež. zbora namerava predložiti deželni odbor načrt o volivni izpremembi. Uvesti nameravajo peto kurijo, v kateri bodo 4 poslanci in sicer 1 v Solnogradu, 1 v ostalih solnograških mestih, dva pa na deželi. Voliti bo imel pravico oni, ki se bo nahajal eno leto v dotičnem kraju.

Zmešnjave in nemiri na Ogrskem.

Izgredi Demokraško budimpeštansko društvo je sklenilo; da priredi bakljado na čast večine 3. oktobra na vsak način. Tega sklepa ne prepreči najhujše nasilstvo. Če bi ne hotela policija ščititi meščanov, ustanove meščanske straže. Tudi dijaška društva so se pridružila navedenemu sklepu. Soc. demokratje so izdali včeraj oklic, v katerem pozivljajo budimpeštanske in okoličanske soc. demokrate, naj se zberejo dne 3. oktobra zvečer na Elizabetnem ringu, da s silo preprečijo bakljado meščanov in dijakov na čast večine. Ta oklic je zelo vznemiril Košutovce, ki so se pričeli 3. oktobra bati, ker se boje blamaže

Mažarski vseučiliščniki proti svojim socialističkim tovarišem. Včeraj dopoldne se je zbralo v budimpeštanski vseučiliški avli (dvorani) več sto vseučiliščnikov. Neki dijak je predčital včerajšnjo številko budimpeštanskega socialističnega lista, ki se norčuje iz dijakov Košutovcev. Dijaki so bili tako razkačeni, da so sežgali 20 številk socialističnega glasila. Med tem junaškim činom so pa peli Košutovo himno. K rektorju so pa poslali zastopnike, ki so zahtevali, naj se izključijo soc. demokrate iz dijakov. Rektor je odgovoril, da se čudi, ker zahtevajo to od njega, ker ne more nobenega dijaka izključiti zato, ker je socialist ali pa demokrat. Opomnil je dijake, naj bodo mirni in naj se vzdrže vsakega nasilstva. Dijaki so sklenili nato izvoliti ožji odbor, da poizve imena onih dijakov, ki se naznanili imena izgrednikov vseučiliškemu senatu. Prihodnost bo pokazala, če izvrše dijaki že preje storjeni sklep in sami vržejo svoje vseučiliške tovariše iz vseučilišča. Rektor je ukazal podpirati one dijake, ki so bili ranjeni. Dijaki nameravajo povzročiti zadnjih izgrede ovaditi oblastim zaradi poizkušene umora. Razširjene so govornice, da nameravajo pozvati voditelje večine meščanstvo in dijaštvo, naj opustita vsako demonstracijo.

Zmešnjave in armada. „Magyar Ország“ poroča, da je rekel poveljnik 34 pehotnega polka častnikom, ki so presili za dopust, da ne more dovoliti dopusta osobito ne gospodom iz Avstrije, ker po-

trebujejo v armadi ljudi, na katere se morajo zanesti. Veliko pozornost je vzbudilo dejstvo, ker se je v Breosu na Sedmograškem javilo 600 srbskih in rumunskih vojaških novincev, da hočejo prostovoljno vstopiti v armado.

Bombni napad na neodvisno stranko. V hotelu „Royal“ so našli pločevinasto posodo, ki je bila napolnjena s smodnikom in je imela vžgalno vrvico. Bombe so oddali policiji. Kakor znano, so v hotelu „Royal“ prostori neodvisne stranke.

Grof Csaky je došel sinoči na Dunaj. Danes ga zastiši vladar. Sodije, da bo imenovan za min. predsednika, drugi pa, da se hoče vladar z njim posvetovati o splošni volilni pravici. Morebiti namerava vladar po Csakyju zopet pričeti pogajanja z voditelji ogrske večine.

Fejervary je presil vladarja, kakor poroča „Vaterland“, naj izpremeni tretjo točko svojega programa, a cesar ni ustregel njegovi želji.

Rusija.

Shod zemstev in zastopnikov mest je odobril načrt oklica na volivce. Oklic naglašja potrebo reforme ljudske izobrazbe, državnega delavskega zavarovanja, ureditev najemščine na kmetih in razdelitev zemljišča poljedelcem. Shod so nato zaključili. Izvoljeni glavni volivni odbor bo imel svoj sedež v Peterburgu.

Socialnodemokraške izjave. V Kijevu so se spopadli 28. t. m. ponoči socialni demokrati s policijo. Stiri osebe so bile težko, 12 pa lahko ranjenih. Zaprli so 40 oseb.

Odeški in varšavski vseučiliščni profesorji so pripravljali prirediti s predavanji, a prej ne, da odpravijo bojno stanje. Odeški vseučiliščni profesorji so vložili na naučno ministrstvo prošnjo, naj odpravi omejitve in dovoli, da se smejo sprejemati tudi vsi judovski dijaki, katerih od zdaj niso smeli sprejeti nad 10 odstotkov.

Odpravili so prepeved za izvoz konj, ki je bila vsled vojske izdana 10. marca 1904.

Lakota na Španskem.

Iz Madrida poročajo, da znaša letošnja žetev na Španskem 40 milijonov hl, kar je mnogo manj, ko lani. Zlasti sta prizadeti Andaluzija in Aragonija. Vlada je izdala na andaluške oblasti oklic, v katerih jih pozivlja, naj ustanavljajo ljudske kuhinje v onih mestih in vaseh, kjer je lakota. Poljedeljsko ministrstvo pozivlja železniške uprave, naj izvršujejo dela na progah, da dobe brezposelni delavci zaslužek.

Načrt za maroško konferenco.

Francoska in Nemčija sta se sporazumeli o točkah, ki jih bodo razpravljali na maroški konferenci. Obravnavati nameravajo organizacijo policije, preprečenje vtihtapljenja orožja, finančno reforma z ustano vitvijo državne banke, povišanje davkov, novi viri dohodkov in načela, ki bi zagotovila gospodarsko samostojnost Maroka.

Boj med delavci v Aubange.

V Aubange so pričeli stavkati francoski delavci, a pridružili se jim niso njihovi belgijski tovariši, ki so nadalje delali pod varstvom belgijskih orožnikov. Francozi so napadli Belgijce s strelji iz revolverjev, Belgijci so odgovorili s kamni. Ko je prihitelo francosko vojaštvo, so bežali stavkajoči delavci čez belgijsko mejo, a so jih prepadli

Dalje v I. prilogi.

Mici se stara, med nama rečeno, skrajni čas je, da se omoži.“

„Preljuba gospa doktorica, vedno sva si bili dobri prijatelji! Bodite preverjeni, da bom po svojih slabih močeh pomagala, da nas ne prihitita lekarničarka in kontrolorka.“

Enake zvezo in zaroto zoper nič slabega slutečega Kaliniča sta sklenili tudi Kulniggova in Tšcharinnova.

Se tisto popoldne se je raznesla po vsem nemčurskem gnezdecu vest o Kaliničevi dedščini. Babnice so razširile novico od hiše do hiše in s čudno nesebičnostjo pridevale sarajevski palači neštete tisočake. Tako je raslo premoženje mlademu Kaliniču hitreje, nego na borzi in zaeno mu je rastel tudi ugled.

Nič več mu niso nemčurski meščani štel v zlo, da je Slovenec. Dr. Modritsch je prav prijazno odzdravljaj magistrskim priklonom in se ni samo tako malo popraskal ob klobuku, kakor prej. V kratkem se dobile najbolj zdrave gospodične krč v želodcu, grizo in druge bolezni ter so same

hodile v lekarno po zdravila. Mladi magister farmacije, bister Slovenec, je hitro ugenil, zakaj so ljudje naenkrat tako prijazni z njim; vendar ni tega pokazal nikdar in si ostal vedno enak.

Izmed vseh gosi in gosk sta se mu ponujali najbolj goreče doktorjeva Mici in lekarnikova Ana.

Gospodična Ana je imela mnogo lajšo nalogo, ker je bil srečni dedič v službi njenega očeta. Bila je vitko in blede dekletce. Pod nizkim, znojnim čelom so ji prežale majhne lokave oči, usta so ji bila tanka in široka, nos majhen in skromen kakor fižolček; ušesa pa so ji štrlela v stran kakor dvojce perotnic in zato je česala svoje lase čeznje, da jih sploh ni bilo videti. Od kar je slišala o Kaliničevi dedščini, je postavila vsako jutro svež šopek v pospravljeno sobo magistra. Nič več ni prezirno vihala svojega nosu, če je došel za Kaliniča slovenski časnik ali slovenska knjiga in lejte čudo! v kratkem je igrala na klavirju „Po jezeru“ in „Milo lunico“ in vselej povabila Kaliniča, da ji je prišel obračat note. Pri obedu je užival Kalinič sama

taka jedila, ki so mu bila posebno všeč in dobro se mu je godilo na zemlji.

Gospodična Mici je pridno tekmovala z njo. Njen oče, doktor Moditsch je bil navzlic dobri praksi hudo zadolžen zaradi ponesrečenih spekulacij, v katere ga je zapletel prekanjen graški podjetnik. Mici je vedela, da od doma ne dobi za doto ničesar nego par pisanih capic. Vendar zato ni bila melanholična, vsaj kazala se je zmeraj veselo in se je smejala vsak dan od devetih zjutraj do enajstih ponoči, ker je imela lepe zdrave zobe. Bila je precej podobna svoji materi, debeluhasta, v obraz rdeča. Tudi ona je hitro izpremenila svoje vedenje proti Kaliniču in ga ni več dražila s svojim „haj!“ Doktorica je dediča pogostoma vabila na tennis, polagoma tudi na južine in tudi tukaj se je godilo Kaliniču prav dobro. Toda nikdar ni niti z migljajem pokazal, katera mu je bolj všeč, Mici ali Ana.

Kmalu po ujčevi smrti je odpovedal staremu lekarniku Kulniggu svoje prijazno sodelovanje v apoteki. Bližali so se poslednji dnevi njegovega bivanja v nemškutarskem brlogu. Vedno mileje je brenkala

Ana „Milo lunico“ in vedno dražestneje je kazala Mici svoje lepe zobe, toda vse to ni genilo Kaliniča čisto nič.

Sedaj pa sta mislili skrbni mami, da je prišel pravi čas ugodne odločitve, in poklicala je vsaka svoje zaveznico na pomoč.

Najprva se je lotila Kaliniča „lačna baronovka“. Ustavila ga je na izprehodu in začela z vso svojo zagovornostjo: „Ah, gospod Kalinič, verjemite mi, da sem Vam odkritosrčno vdana. Poslušajte moje materinsko svarilo. Slišala sem, da se nameravate zaročiti z lekarnarjevo Ano. Ne? Pravimate, to me veseli. Le tega nikar! Samo pogledjte jo, kako je opravičena. Same nove obleke ima in vendar hodi taka okoli kakor strašilo! Na videz jo je sama prijaznost, no, doma pa ji morajo starši izpolniti najbolj neumne želje, sicer ne govori cel mesec z njimi. No, pa saj sami veste. Kdor to vzame, vsak se bo bridko kesal! Pa brez zamere!“

Lekarničarkina zaveznica, gospa kontrolorka, pa je malo pozneje pridrobnela kar v lekarno, ko je sedel Kalinič sam za mizo. Kupila si je za deset krajcarjev rabarbare

s strelji belgijski orožniki. Veliko delavcev je bilo ranjenih, eden pa baje ubit. Podrobnejši poročil še ni.

Gdansko bojno pristanišče.

Nemška mornariška uprava hoče izpremeniti slabo utrjeno mesto Gdansk v obrežno trdnjavo prve vrste. Brezdvajbeno je ta načrt povzročil obisk angleškega bojnega brodovja.

Poraz socialnih demokratov v Essenu.

Pri ožjih volitvah v Essenu na Nemškem je zmagal kandidat katoliškega centra, delavski tajnik v München Gladbachu, Giesbert. Dobil je 41 800 glasov, njegov socialnodemokratski nasprotnik pa 37 000 glasov. Volitev je velike važnosti, ker so napeli rdečkarji po stavki ob Ruhri vse svoje moči, da pridobijo delavce, a se jim to ni posrečilo. Novi nemški državni poslanec je jako simpatična oseba. Mož je velike postave in jako dobrovoljen. A zraven moder in učen delavski voditelj, ki je postal delavski tajnik in voditelj katoliških nemških delavcev kot samouk s svojo vztrajnostjo in delavnostjo.

Balkan.

Pri Jaladjevem v solunskem vilajetu je ubila 40 mož močna bolgarska vstaška četa 10 Bolgarov, ki so prestopili h grškemu eksarhatu.

Iz Belgrada poročajo, da so izmišljene vesti, po katerih je nameraval baje odstopiti srbski minister za zunanje stvari.

Poslanec Žičkar. †

Dunaj, 29. sept.

V današnji seji „Slovanske zveze“ se je načelnik dr. Susteršič s toplimi besedami spominjal prerano umrlega dragega in ljubeznivega tovariša Žičkarja. Bil je pravi ljudski poslanec, ki je vse svoje moči žrtvoval svojemu narodu in bližnjemu sploh. Umrli je kot vojak na bojišču, ker smrtno bolan pripeljal se je na Dunaj, da izvršuje svojo poslansko dolžnost. S svojo ljubeznivo skromnostjo si je pridobil odkrito ljubezen svojih ožjih tovarišev in spoštovanje vseh, ki so poznali plemeniti njegov značaj. Vsem ostane v blagem in trajnem spominu. Pokoj želimo njegovi duši, njemu pa enakega naslednika. — V zbornici se je pokojnika spominjal v današnji seji predsednik grof Vetter, rekoč: Visoka zbornica! Naš tovariš, g. poslanec Jos. Žičkar je v sredo večer umrl. (Poslanci vstanejo.) Pred tremi dnevi, ob otvoritvi tega zasedanja smo ga še videli v svoji sredi. Navzlic hudi bolezn, ki ga je premagala, je smatral za svojo dolžnost, da se odzove povabilu in vrši svojo dolžnost kot ljudski poslanec. Ta zadnji napor, ki je presegal moči nevarno bolnega moža, je bil morda vzrok, ki je pospešil njegovo smrt. Njegovi volivci izgube ž njim zvestega zagovornika in mi obžalujemo izgubo delavnega, vedno skromnega in ljubeznivega tovariša. Nikdar ne pozabimo njegovih vrlih lastnosti in vedno ohranimo pokojniku odkrit in kolegijalen spomin.

in poredno pežugala magistru: „Pa se menda vendar ne beste ujeli pri doktorjevi? Oh, ta Mici, to vam povem! Med nama rečeno, osemindvajset let je stara, pa še vedno nosi kratka krila kakor šestnajstleten otrok. Domišljuje si, da je še zmeraj najlepša. Varujte se, da ne sedete na limanice! Moditschevi nimajo počenega groša, niti postelje niso njihove, na katerih spe. Pa nikomur ne pravite! Povedala sem vam to zato, ker me resnično skrbi glede Vas.“

Vse mestece je bilo radovedno, kje se bo Kalinič ujel ali pri lekarnikovih ali pri zdravnikovih, zakaj drugam ni zahajal. Toda prišel je dan lečitve, Kalinič se je odpeljal zaradi dedščine v Sarajevo.

Zopet so sedele štiri dame v doktorjevi verandi pri kavi. In zopet je imela kontrolorka še gorko novico od bratranca iz Sarajeva na prodaj: „Mladi Kalinič dobi premoženje po rajnem stricu le s pogojem, da vzame za ženo Slovenko ali ostane ne- oženjen.“

„Škandal!“ so zavpile skrajno ogorčene dame in „škandal!“ je renčalo kmalu vse nemškutarsko gnezdo. Dobro, da je bil Kalinič tako daleč od razjarjenih nemškut!

Danes so „Slovanski zvezi“ izrazili svojo sožalje: Min. predsednik baron Gautsch pismene, češki minister dr. Randa in poljski minister dr. Pientak osebno, v imenu češkega kluba dr. Pacak, v imenu nemške napredne stranke dr. Pergelt, v imenu svobodnih Vsenemcev poslanec Pachet, dalje razni drugi poslanci, ki so spoštovali pokojnika.

Ob 4. uri je poslanec dr. Stojan v spremstvu deseterih duhovnikov blagoslovil truplo v cerkvi oo. piaristov v Jožefovem okraju, kjer so se zbrali: Finančni minister dr. Kosel, češki minister dr. Randa, poljski minister dr. Pientak, vodja trg. ministrstva grof Auersperg, vodja naučnega ministrstva dr. baron Bienert, dvorni svetnik dr. vit. Hussarek, predsednik zbornice grof Vetter in namestnik Kaiser, skoraj vsi slovenski in hrvaški poslanci, med njimi dr. Susteršič, dvorna svetnika Šuklje in dr. Ploj, dalmatinski dež. glavar dr. Ivčević, Pevše, dr. Tavčar itd., mnogi češki poslanci z načelnikom dr. Pacakom, mnogi Poljaki, med njimi ekselencia Abrahamovicz, več ruskih in nemških poslancev, med njimi štajerski dež. glavar grof Attems, opat Treuinfels, baron Moscon, Rad. Pukl, dr. Vidic in več drugih oseb, katerih imena pa mi niso znana. Na krsto je položila „Slovanska zveza“ lep venec z napisom na trobojnih trakovih: „Slovanska zveza“ svojemu milemu in zvestemu tovarišu.“

Truplo nočej pripeljejo na Videm, kjer bode pogreb v ponedeljek ob 10. uri. Naj mirno počiva blagi in vrli mož v domači zemlji, katero je ljubil iskreno!

Po svetu.

Devetkrat na novo zgrajeno mesto je mesto Martirano v Kalabriji. Potres ga je že osemkrat popolnoma razrušil. — Sedaj je sklenil občinski svet, naj se v zadnjem potresu zopet do tal uničeno mesto na novo zgradi ob vznožju gore Molinara.

Bojne ladje v službi znano-sti. Ob zadnjem solnčnem mrku, ki je bil na južnem Spanskem in v Alžiru popoln, so poslane razne države znanstvene ekspedicije. Najbolj so se odlikovale zedinjene države. Ameriški učenjaki so se vozili na bojnih ladjah, da opazujejo mrk. Med temi ameriškiimi bojnimi ladjami je bila tudi oklopnica. Zanimivo je, da je to ameriško bojno brodovje z učenjaki na svojih krovih bilo prvo, ki je po špansko-ameriški vojski obiskalo španska pristanišča.

Kako se godi ameriškim goljufom v ječi. Nedavno se prišli slučajno na slea, da prebivata dva hudodelca v st. louiskih zaporih z ravnateljevim dovoljenjem v jako lepi ječi, opremljeni z vsem mogočnim komfortom. Takoj ko so to odkrili, sta se morala preseliti v bolj pripravne „sobe“. A nihče ne dvomi, da se čez nekaj tednov zopet povrmeta v svojo lepo sobo. Moža sta dobila zaradi goljufije pet let in imata veliko denarja, ki ga jima „ameriška pravica“ ni mogla vzeti. Z denarjem se pa v deželi dolarja doseže, kar kdo hoče.

Umor in samoumor pred sodiščem. Ob prilike sodnijske razprave, ki se je vršila pred nekim pomerjanskim sodiščem vsled obmejnega prepira, se je očvar Rohde tako razburil, ko se je razprava zanj slabo končala, da je zgrabil puško ter dvakrat ustrelil na nasprotnika. Obe krogli sta predrla možgane hčeri kmeta Pasova, da je bila takoj mrtva. Ena kroglija je ranila tudi sodnika Fischerja. Morilec se je na to sam usmrtil.

Japonsko poslaništvo pri papežu leta 1585. Leta 1549. so krščanski misijonarji prvič prišli na Japonsko. Dne 15. avgusta je dospel sveti Frančišek Ksaver v luko Kangošino. V tem času je divjala na japonskih otokih državljanska vojska. Najprej se je krščanstvo razširilo na otoku Siholnu, potem na otokih Goto, zahodno od Kiusina. Leta 1571. je bil krščen knez teh otokov in z njim 11.000 Japoncev. Leta 1579. je predlagal jezuit o. Vilignijani, da se svetemu očetu pokloni posebno odposlanstvo. Dne 20. februarja leta 1582. so se vkrcali z Vilignijanem trije japonski knezi na ladjo ter po triletnem potovanju dospeli v Rim pred papeža Gregorija XIII. Ko so se odposlanci leta 1590. vrnili nazaj na Japonsko, se je ondi zelo izpiemnilo stanje kristjanov. V noči od 24. na 25. julija leta 1587. je podpisal naslednik miroljubnega Nobumouga, Taihosama, dekret, s katerim so bili izgnani iz Japonske vsi misijonarji; a leta 1612. je bilo pre-

povedano pristopiti h krščanstvu. Preganjane se je vršilo okrog leta 1644. Leta 1640. so izgnali z Japonskega vse tujce. Šele začetkom druge polovice preteklega stoletja se je krščanstvo na Japonskem začelo zopet širiti.

Štajerske novice.

Š **Celjski „Domovini“** sem poslal sledeče vrstice: V „Domovini“ od 22. t. m. ste začeli prinašati članke: „Predimod od besed k dejanjem!“ Ako to res hočete, potem morate imeti za seboj narod, ljudstvo. Tega pa ne bode imeli nikdar, ako bode še nadalje pisali takšne glupeosti, kakršne imate v prvem članku. Vi trdite, da smo Slovenci zasluženi s križem in mečem, z rimsko-nemško kulturo. Ako daste, to nikdar prebavljeno in velikokrat izbruhano zlobno laž požreti psu, mora zbesniti, crkniti! Ne klobasarite! Saj nazadnje znamo, da vam je naga rimska kultura ljubša od krščanske! Odločno presvedujemo, da bomo bili mi Slovenci zasluženi s križem! Pustite ljudstvu križ pri miru, spoštujte ga, pa bo šlo ljudstvo za Vami! Pomnite! „Uzmi Srbinu njegovo srbsku vjero, i uzeo je vrag Srbina“; vzamite Slovence njegovo katoliško vero in skočil je, ne Srbu ali Rusu, ampak Nemcu v žrelo! To za javnost. V koticu svojega srca pa slobodno verujte kar hočete, saj vam privoščimo z E. Zolom srečni „Mačji raj!“ (Ta prevod namreč prinaša „Domovina“ v podlistku. Op. ured. A. Jamnicki.)

Š **Imenovanje.** Kancelist g. Karol Scheidel v Ptujju je imenovan za pisarniškega vodjo pri okrožnem sodišču v Mariboru.

Š **Krvice Slovincem.** Na Spodnjem Štajerskem, to je na ozemlju, kjer izkazuje celo naša vlada nas Slovencev 400 tisoč, imamo mi Slovenci samo 2, reci in piši dva vladna uradnika (in še od teh je eden Ceh), Nemci pa jih imajo celih 25, reci: **petindvajset!** Ta razdelitev vladnega uradništva (nam. svetniki okr. glavarji, okr. višji komisariji, okr. komisariji, nam. koncipisti in nam. konc. praktikanti) bi bila edino tedaj pravična, če bi živelo poleg nas **400 tisoč** na Spodnje Štajerskem vsaj še **pet milijonov** Nemcev. — Sodnih uradnikov imamo pri nas več kot polovico manj, kakor Nemci. Če bi bila ta razdelitev pravična, bi moralo živeti med nami poleg 400.000 Slovencev vsaj še en cel milijon Nemcev. Ali niti tega ni, niti onih pet milijonov. Mi hočemo pravico in enako pravnost in zato v boj!

Š **Pretepen tat.** V noči od 28. do 29. septembra se je v Zagrebu priplazil v neki hlev Franc Agrež iz brežiškega okraja, kjer je hotel ukrasti odejo. Hlapci, ki so spali v hlevu so tatu opazili, prišli in tako pretepli, da so ga potem morali oddati v bolnišnico. Ko ozdravi, pride pred sodišče.

Š **Zadnji orkan** je povzročil v okolici Celja obilo škode, ki presega vse dosedanje slutnje. V Gaberjih, Cretu, Bukovčlaku in Teharjih je nad 30.000 kron škoda. Škoda na Westenovi tovarni znaša 10.000 K. Velikanska je tudi škoda v lepih gozdovih okrog sv. Jožefa, kjer je nad 200 velikih smrek v dolgosti 14–20 metrov podrtih. V mestnem parku še ni škoda cenjena. Od treh težko ranjenih delavcev je umrl že drugi dan v bolnici Anton Mezga iz Damazniz na Ogrskem, kateremu je bilo padajoče tramovje črepinjo razbilo. O drugih dveh se upa, da okrevata.

Š **Poslanec Wolf** dunajski sodnji še vedno ne dá miru. Njegov zakon s hčerjo tukajšnjega advokata dr. Stepišnika je bil, kakor znano ločen zaradi umazanih svinjarij, katere je uganjal ta nemški heros, take je n. pr. dasi sam oče več otrok, onečastil hčer dunajskega profesorja Seydla, v čigar hiši je občeval; pretepal svojo ženo i. t. d. Sedaj pa trdi, da se je tudi njegova žena napram „osebam drugega spola nespodobno obnašala“, in da je torej tudi ona kriva na lečitvi zakona. No, lepa rodbina je to, pa saj se temu ni čuditi, saj je občežnana, kaj se je govorilo zadnje mesece po Celju o nekem advokatu, ki je Wolfu prav bližen sorodnik. Ta mož ima sive lase in sivo brado, pa vendar še mlado, goreče srce, kakor kak turški sultan; mesto mu je baje odpovedalo stanovanje, ker se je vse zgrajalo nad njegovim počenjanjem. Pravijo pa, da jabolko ne pade daleč od drevesa, zato je mogoče, da trdi poslanec Wolf resnico. Tega moža je nekdanj slavila vsa nemška Avstrija kot junaka, danes, ko leži v blatu in sramoti, ga ne prizna več, kajti spoznala je, kako žalosten junak je mož, ki je metal nekoč tako oblastno ministrom tintnike v obraz.

Idrijske novice.

i **Dvojno rešitev** je v malo dneh izdala deželna vlada na pritožbo proti zadnji

dopolnilni volitvi I. razreda za občinski odbor idrijski. V zadnjem sobotnem „Slovencu“ smo objavili prvo rešitev, ki jo je mestna občina idrijska imela v rokah že 13. septembra ali morda celo preje. Ker v „Slov. Nar.“ Julče ni naznanil razsodbe, zdelo se nam je, da mu ni nič kaj všeč. Ko so tudi pritožitelji zastoj čakali kaknega obvestila od mestnega županstva, ki je pač dobilo nalogo to storiti, obrnili smo se drugam, da smo dobili razsodbo, ki jo je objavil sobotni „Slovenec“. 22. septembra izda pa mestno županstvo odlok, glaseč se: „Na Vašo in tovarišev pritožbo proti dne 28. vel. travna vršeči se dopolnilni volitvi I. razreda za občinski odbor mesta Idrija je c. kr. deželna vlada v Ljubljani glasom ukaza z dne 16. t. m. št. 16.685 razsodila, da pri tej volitvi nista bila izvoljena za namestnika dr. Milan Papež in Alojzij pl. Koschin, pač pa dr. Robeart Ogoreutz in Vlačav Helmich in da ima dalje mej dr. M. Papež, Al. pl. Koschin, Iv. Vogelnik in Francetom Tušar določiti žreb, kedo izmed teh je voljen za tretjega odbornika. O tem se po naročilu c. kr. okr. glavarstva v Logatcu z dne 18. t. m., št. 13.511 obveščate s pristavkom, da proti razsodbi deželne vlade v smislu § 33. občinskega volilnega reda ni nadaljne pritožbe. Župan Sepetavec.“ Razlogov razsodbe županstvo pritožiteljem ni naznanilo. Ker jih tudi „Slov. Narod“ ni objavil, sodimo, da Julčetu niso všeč. Za nas je najbolj zanimivo, da se glasi druga razsodba enakoprvi, a izpuščeno je le, „da ni Andrej Perko izvoljen odbornikom, ampak Jos. Vitouš“, tako, da je proglašen s tem Perko odbornikom.

i **Volitve** v naš mestni zastop se bližajo. Do tega nas je privedlo dejstvo, da se je naša liberatna stranka začela gibati in ima v svojem braľnem društvu shode po § 2 o rudarskih razmerah. Prej so nam pred volitvami le železnico obljubovali. Premotili so s tem celo kaknega višjega gospoda. „V dveh letih se bomo že z železnico vozili iz Idrije!“ ti je zatrjeval. Ko si ga vprašal odkod to ve, ti je zatrdil, da napredni velikaš izposleval na najbolj mero-dajnem mestu železnico. Volitve so potem izpadle po želji liberalcev in potem se o železnici ni več govorilo. In tako še danes nimamo železnice v Idrijo vkljub vsem shodom in obljubam.

i **Sedaj hočejo rudarjem pomagati.** Politično društvo „Jednakopravnost“ se je za te zavzelo. Mestni tajnik Novak je na shodu priporočal naslednjo resolucijo: 1. V plačilni razred pri statusu rudarjev naj se opusti; 2. vsake dve ali tri leta naj se delavec pomakne v višji oddelek, tako da bode vsaki rudar po 25letni službi prejemal plačo I. razreda; 3. novo vsprejetim naj se žito in limito zopet vrne; 4. dnevna plača naj bode za 20% višja, kakor stalna plača vsacega razreda. Na javnem shodu zadnje nedelje so bile vse točke sprejete s pristavkom, da se bode še o tem govorilo, ko vsa društva izrazijo svoje mnenje.

i **Žito hočejo** torej zopet nazaj. Spominjamo se še javnega shoda pred par leti. Edino katoliška stranka je bila za to, naj se žito še ohrani, liberalna in demokratska pa, naj se plača le v denarju. Takrat se napadali zastopnika katol. stranke, da „rudarjem ne privošči mesa, le turščine žgance naj je, patriarhalne razmere hočejo še ohraniti ti katoliški nazadnjaki.“ Pri isti priliki je bil v Idriji navzoč višji rudarski uradnik od ministrstva. On je z veseljem konstatiral, da sta se dve stranki, torej večina rudarjev, izrekla naj se žito odpravi. Ministrstvo je komaj čakalo take izjave in takrat ste žito idrijskim rudarjem pokopali. Želimo sicer kakor prej, da bi še vedno se v žitu dajalo plačilo, ker bi bilo rudarju z večje družino močno vstreženo, a nimamo upanja, da bi se še katerikrat vpeljalo. Ministrstvu niso ljube vedne izpremembe. Pred tremi leti je večina klicala: „Žito stran, vsa plača le v denarju“, sedaj zopet: „Dajte nam žito nazaj“, in čez par let se bodo zopet naveličali žita in zahtevali le denar. S takim veteranjštvom se ne pridobi nih, ki določujejo plačo.

i **Liberalci** radi prav veliko obljubljajo pred volitvami, da si temveč pristašev pridobijo. Kranjskim ljudskim učiteljem je obljuboval ljubljanski župan na shodu plačo 11. in 10. uradniškega razreda. Se ve, da so bili učitelji s tem zadovoljni, saj so sami pohlevnejše zahteve stavili. A ko se je šlo to obljubo izpolniti, se ni brigal ne Hribar ne vsa njegova stranka za obljube, še virov niso iskali, iz katerih bi zajemali, da bi pokrili take izdatke. Enako so naši liberalci tirjali za učitelje na naši rudarski šoli v interpelaciji, katero je stavil dr. Ferjančič do ministrstva. A ta na te točke še odgovoril ni. Po istem receptu bi radi naklonili rudarju kar po 25letnem službovanju plačo I. razreda, ko do sedaj še niti enega rudarja v tem razredu ni. Sicer bomo pa o tem še govorili in pisali.

Jeseniške novice.

j Nemški otroški vrtec se otvori na Savi 2. okt.

j Naša šola in birokracija. V jeseniško šolo so že nekaj let hodili tudi otroci s Senožetov, belske občine. Ker je šola na Jesenicah prenapolnjena in belska občina niti vinarja še ni dala za to šolo, sklenil je letos krajni šolski svet skupne z občinskimi odborom, da se ne bude več sprejema otroci s Senožetov v jeseniško šolo. V smislu tega sklepa so se otroci s Senožetov iz nižjih razredov v začetku tekočega šolskega leta poslali v šolo na Korosko Belo, kjer imajo prostora dosti, krasno novo štirirazredno šolsko poslopje. otrok pa samo za dva razreda. — Iz posebne dobrote obdržali so se še v jeseniški šoli, kar hodi otrok s Senožetov v III. b) in IV. razred. Slavnici c. kr. okrajni šolski svet v Radovljici pa je zapovedal, da se morajo vsi šolski otroci s Senožetov nazaj sprejeti v jeseniško šolo.

j Lahko je zapovedi dajati, če so pa umestne in pravične, treba tudi premisliti. Sedanje jeseniško šolsko poslopje nikakor ni pripravno za šolo. Razredi so skoraj vsi premajhni za toliko število otrok. V prvem razredu n. pr. je brez senožeških otrok nad 160, razdeljen je v dve paralelki, v eni jih je nad 90, v drugi nekoliko manj. Obe sobi sta narejeni iz nekdanje kleti, v vsaki je prostora k večjemu za 50 otrok. Misli si torej lahko vsak, kako so otroci nabasani v klopeh, kakor sardele v škatljicah in kakšen zrak mora biti notri. Sedaj naj pridejo pa še otroci s Senožetov v te luknje! Že samo iz zdravstvenih ozirov, ne glede na pedagoške uspehe, mora se v prvem razredu napraviti še ena paralelka. Ker ni prostora v šolskem poslopiju, treba bo najeti sobo v privatni hiši.

j Novo šolsko poslopje je nujno potrebno, toda ne more se zidati, ker je deželni šolski svet ovrغل sklep občine, da se zida ena sama višjerazrednica za celo občino ter ukazal, da se zida posebej štirirazrednica za Savo - Senožeti, stara naj pa še ostane na Jesenicah. Priziv zoper ta odlok leži pri ministrstvu že več mesecev. Tam se jim nič ne mudi, Nemci na Savi pa hite zidati ta čas svojo šolo, katero utegnejo potem ponuditi občini, češ: ni treba še posebej druge šole zidati na Savi, saj bo ta dobra tudi za slovenske otroke; povrnite samo stroške, šola pa naj bo utrkavistična, slovenski otroci se bodo učili tako nemškega, nemški pa slovenskega jezika; če je premalo prostora, razširimo šolo lahko takoj, saj so načrti tako narejeni, da se šola vsak čas lahko razširi.

j Jeseniški „Sokol“ se boji „Orla“. Ustanovitev njegovo hoče onemogočiti s terorizmom. Da bi si nihče ne upal pristopiti k „Orlu“, poslužujejo se „sokoli“ prav prostostakega orožja: grdega in surovo zasmehujejo v „Jeseniški straži“. Neizbrisno znamenje surovosti si je z onim izbruhom vtisnil jeseniški „Sokol“. Krivico pa bi delali, ko bi trdili, da so vsi jeseniški sokoli taki prostaki, četudi je žalostno, da so sploh taki vmes. Prepričani smo, da tisti „Sokoli“, ki se niso še nazvali takega prostakega mišljenja in verskega sovraštva, bodo enkrat še navdušeni „Orli“. Dvignili se bodo iz blata v katerega jih hoče potlačiti pravi urednik „Jeseniške straže“, ki je edino sposoben napisati kaj takega v listu, ki tekmuje v surovosti in verskem sovraštvu s „Slovenskim naredom“.

j Napad na družbo sv. Cirila in Metoda. „Jeseniška straža“, ki jo urejuje učitelj Fabinc, je napadla v 43 številki od 23. t. m. dično družbo sv. Cirila in Metoda, češ, da je pri slavnosti otroškega vrtca govoril župnik Zabukovec. — Odgovor na ta nezasišani napad: 1. Župnik Zabukovec je blagajnik podružnice sv. Cirila in Metoda za Jesenice-Koroska Bela. V imenu podružnice je pozdravil navzoče vodstvo družbe, občinstvu pa pokazal, kako krasen namen ima družba sv. Cirila in Metoda, naj jo torej podpira. Ali je bil to tak greh? 2. Ne more se zahtevati od družbe, da bi dolečala, kdo jo sme pozdravljati ali da bi celo prepovedala komu govoriti v korist družbe in jo priporočati. 3. Družba se ne meša v politične strankarske boje in pusti prostost vsakemu, da dela za družbo, naj bo katerekoli politične stranke. 4. Slepljenje javnosti je trditve v „Jes. straži“, da je velika večina delavstva smatrala kot netaktnost, ker družba sv. Cirila in Metoda ni branila govoriti župniku Zabukovcu. Ravno delavstvo najbolj pozna župnika Zabukovca in vé, da je boljši narodnjak kot vsi liberalni kričalci la Fabinci ali najvplivnejši del tukajšnjih občanov a la Treven. Bolelo je samo navzoče liberalce, ki hočejo župnika Zabukovca po vsi sili razvpiti za narodevega izdajavca in nemškutarja, ker so čuli v pričo tolike množice njegovo narodno izpoved in so se morali pred to množico sramovati svojega obrekovanja. Iz samega

strankarskega koristolovstva ga tudi sedaj še obrekujejo, da bi zmanjšali njegov vpliv. Kakšni narodnjaki so jeseniški liberalci, priča njih napad na družbo sv. Cirila in Metoda. Vtisnili so sistem napadom neizbrisno znamenje strankarskih koristolovcev in brezdomovincev.

Mengiške novice.

Novoga učitelja smo dobili v osebi g. Ivana Žagarja, ki bo poučeval na novoustanovljeni obrtni šoli. Tukajšnja šola je štirirazrednica s šestimi učiteljskimi močmi. V Jaršah bo kmalu izdelana nova dvorazrednica, pa tudi v Trzinu se pritiska, da bi se enorazrednica razširila v dvorazrednico. Tako bo menda naša mladina zadosti učena.

Orla hočejo imeti na Jesenicah. Mi ga pa že imamo v osebi našega vrliga župana g. Fr. Orla kateremu so odborniki dne 13. sept. zopet poverili vodstvo velike mengijske občine. Mož to tudi zasluži, ker je zmožen, moder in zato tudi spoštovan od vseh. On je tudi poslovedja tuk. posojilnice, ki ima velik promet, pa ravno vsled njegovega vodstva uživa splošno zaupanje. Zato naj še mnogo let razprostira svoja krila čez Mengeš ter skrbno pazi, da se mu ne prikrade kak sovražnik. Bog ga naj živi!

Tamburaško društvo je prejelo instrumente od tvrde Kovačič v Zagrebu, ki nam je prav dobro pestregla za vsoto 400 K. Naj bi bili vsi člani redni pri vajah in potrpežljivi pri izkušnjah. — Gledališki odsek se pripravlja za novo Sardenkovo igro: Grad in koča.

m Pivovarna bo letos tako razširila svoje prostore, da bo lahko zvarila na leto 40 000 hektolitrov piva, med tem ko ga doslej le 18 tisoč. Peprave bodo stale pol milijona kron. Mengiško pivo je priznано dobro, zato je škoda, da gre toliko denarja iz dežele za različna nemška piva.

Tržiške novice.

Delavski shod priredi delavska strokovna organizacija v Tržiču dne 1. oktobra v društvenih prostorih (na Skali). Začetek ob 4. uri popoldne. — Na tem shodu bo govoril poročevalec iz Ljubljane. 1. O pomenu društva. 2. O bolniški blagajni. Ker je shod velevažen, zato vsi delavci in delavke na shod h kateremu prijazno vabi „Strokovno društvo“.

Iz občinskega zapora všli. Fantje Lovrenc Trebušek, mizarski pomočnik iz Tržiča, Jožef Avsenek, zidarski pomočnik v Seničnem. Nace Mlinar, tovarniški delavec v Tržiču in Janez Mužik, čevljar v Loki so se ob času vojaškega nabora v Tržiču tako nerodno vedli, da se jih je morale aretovati in spraviti pod ključ v občinski zapor. Tam so pa začeli razbijati vsled česar so pokvarili notranjo opravo, omajali mrežo na oknu in izbili podboje pri vratih, tako da so lahko sneli duri in iz zapora pobegnili. Vsa škoda znaša skupaj 100 kron. Sedni dvor je obsodil Trebušaka na 6 mesecev, druge tri tovariše pa vsakega na dva meseca težke ječe.

Kako junaki umirajo.

(Izvirno poročilo „Slovenca“ o boju na srbsko-turški meji)

Belgrad, 18. sept. 1905.

Na srbsko-turški meji se odnekaj vršijo napadi Arnavtov in turških rednih vojakov. Sporečil sem Vam že zdavna, da je bilo pričakovati resnih dogodkov ob meji, ker so zadnji čas bile razmere jako napete.

V teku poslednjega tedna so turški in arnavtski razbojniki ubili 15 srbskih vojakov in zapalili mnogo srbskih vasi, pa s tem še niso bili zadovoljni. Seveda bodo to drago plačali, ker srbski graničarji nobenega uboja ne puste nemaščevanega.

Srbske mejo čuva proti Turčiji poseben oddelek armade, takozvana „granična trupa“, kateri poveljuje konjeniški podpolkovnik Sima Dobrača, junak iz srbsko-turških bojev. Graničarski polk šteje štiri čete, sestavljene iz samih junakov. Zaradi posebnega junaštva so bili poznani po celem Arnavtluku poveljnik prve čete, stotnik Ilija Konjevič in poveljnik druge čete, stotnik Vukojčić. Ta dva sta bila strah vseh arnavtskih razbojnikov. Zato so ti vedno čakali prilike, da oba stotnika iz zasede ubijejo, in žal, deloma se jim je namera tudi posrečila.

V petek je redna srbska komisija nadzorovala nove srbske stražnice, takozvane karavle. To komisijo so sestavljali stotnika Ilija Konjevič in Vukoje Todorevič, okrožni inženir Dimitrije Popović, policijski pisar Petronije Ivanović, nekaj vojakov, trije turški častniki in nekoliko turških vojakov. Ko so se približali karavlu „Ugljarski krš“, so čuli streljanje. Dasi je inženir Popović odsvetoval približati se stražnici, sta Konjevič in Todorevič hitela proti karavlu.

Stražnico je namreč napadlo mnogo arnavtov in turških vojakov, ki so se tudi

vrgli proti karavlu „Medljika krtinjak“. Mnoštvenemu sovražniku se je srbska straža umaknila.

Ko so Konjevič in njegovi drugi prišli pred „Ugljarski krš“, je bilo vse mirno. Ker se nihče ni oglašil, je Konjevič z nogo sunil v vrata, ki so se na stečaj odprla. Iz karavla se udere veliko število Arnavtov, ki so bili stražnico zasedli. Konjevič skoči mednje, prime nekega Arnavta za prsi, ga podere na tla, prime za samokres in ustrelji. Med tem ga pa že zagrabijo razbojniki in na mestu ubijejo. Potem pa stopijo vsi Arnavti iz stražnice in jamejo streljati na druge Srbe. Turški častniki zapovejo trobentaču, naj da znamenje, da se ogenj ustavi. Toda to je vplivalo na napadalce kakor bojni signal, jeli so streljati še huje. Padli so vojaki prve graničarske čete, Mitar Nešić in Gaja Vesković, ranjeni pa so bili inženir Popović in vojak Radonja Ristović, Raka Pešika, Panuko Ivič in Todor Milanović. Ostali Srbi so se umaknili na planino, Arnavti in turški vojaki pa so jo udrli za njimi, mrtve in ranjence pa so pustili ležati pred karavlem. Konjenik Jerotijo Radoković, ki se je bil v tem boju zelo izkazal, je mrtvece in ranjence spravil v karaul. Ko se je popoldan nekaj Arnavtov hotelo vrniti k stražnici, da vzamejo ubitim in ranjenem puške, sta vojaka Radoković in ranjeni Pešika streljala nanje in ustrelila enega Arnavta. Ti so misleči, da je v stražnici mnogo srbskih vojakov, zbežali. Ubiti stotnik Konjevič je imel pri sebi 6000 frankov državnega denarja za izplačanje svoje kompanije, ki bi jih Arnavti gotovo odnesli, da nista Arnavte odpodila imenovana vojaka.

Policijski pisar Ivanović, ki je bil prenečil v karaulu „Vis Glogovica“, je hitel v Kuršumlije in obvestil o dogodku vojaško oblast. Takoj se je vzdignilo mnogo vojakov, z njimi oboroženi kmetje in so pohiteli za razbojniki. A o teh ni bilo ne duha ne sluha. Koliko je v tem boju padlo arnavtskih razbojnikov, ni znano, dognano pa je, da so padli trije turški vojaki, prideli turškemu karaulu, ki stoji nasproti srbski stražnici „Vrelo“. Istodobno pa so se Arnavti vrgli še na druge srbske stražnice, pa se jim je povsod slaba godila.

V soboto so pri karaulu „Zavora“ ubili podnarednika Karadžića.

Posadka v Kuršumliju je pripravljena za boj.

V soboto so Arnavti iz zasede ubili Srba Vukanovića iz Močije Stene. Pri tem se je vnel boj med Srbi in Arnavti, katerim so pomagali tudi Turki. Srbi so vse poglani v beg in niso imeli nobenih izgub. V petek so Arnavti iz zasede napadli srbsko patroljo blizu karaula „Krtinjak“. Arnavte je pošteno naklestila napadena četa, kateri je poveljeval mladi artiljerijski nadporočnik Milutin Živković. Med tem pa so v bojih med stražnicama „Zavora“ in „Markova Visa“ padli vojaki Ilić, Rakičević, Vukotić, Jovanović in Mihajlović. Srbi so bili vsled teh dogodkov tako razburjeni, da so se hoteli zaradi nedolžnih žrtev maščevati na licu mesta, hoteli so ubiti one tri turške častnike, ki so bili pri srbski komisiji, a je to preprečil stotnik Teodorović.

Srbski listi pozivljaje vlado, naj izposluje od Turčije popolno zadoščenje in denarno podporo za rodbine padlih srbskih vojakov. Kakor ste že poročali, je srbski poslanik v Carigradu Djoka Simić vložil energičen protest pri turški vladi, ki se pa izgovarja s tem, da še ni dognano, so se li res napada udeležili tudi turški vojaki. 15 sept. se je s tem bavilo ministrsko posvetovanje pod predsedstvom kralja Petra samega.

* * *

Pogreb stotnika Konjevića je bil veličasten. Celó ranjeni vojaki so vstali z ležišč in vsi poviti z obvezami so spremljali pokojnega junaka k večnemu počitku. Kuršumlijske devoyke so delale velik špalir. Na grobu so bili različni goveri, ko so spuščali telo v grob, je posadka v zadnji pozdrav ustrelila iz pušk. Vse navzoče so pri tem porosile solze.

Kapitan Konjevič je bil star 34 let. Ko je izvršil kadetno šolo, je postal pribočnik poveljnika I. pehotnega polka, kneza Miloša Velikega. Konjevič je bil rojen v Somboru na Ogrskem. Kar je pisal o tem obmejnem dogodku vladni list „Ojček“, to ste že sporočili. Vsekakor bo ta dogodek zelo poostрил položaj, ako Turčija ne bo hotela dati zadoščenja.

Položaj v Makedoniji.

(Izvirno poročilo.)

Bitolj, 20. sept.

Že dolgo vam nisem ničesar pisal, ker nisem imel tvarine in se dogodki vedno ponavljajo in moja pisma dobe potem značaj enoličnosti. Vsled tega sem za nekaj časa zapustil Bitolj in sem se vrnil šele sedaj, ko so se začele šole. Predno pričnem o čem drugem, naj napišem nekaj besed o Angležu

Vilsu, uradniku tobačne režije v Bitolju, o katerem sem pisal pred meseci. Ta Vils se je dogovoril z nekimi Grki in z njimi odšel v neko grško četo, a turške oblasti je pa obvestil, kako so ga zajeli Bolgari, ki zahtevajo zanj odkupnino. — Zato prosijo, naj se mu pošle 6000 turških lir za odkup, sicer ga bodo, pravi, Bolgari ubili. Povsem je bilo jasno, da Vils ni mogel biti zarobljen, ampak da je sam odšel v planine, da tako na lahak način pride do denarja, kakor se je to lansko leto zgodilo z Mis Stone. Zato Turki niso ničesar storili, da najdejo Vilsa, ki je obupal, ko je videl, da so Turki pregledali njegove načrte. Ko je izgubil vsako nado priti do denarja, je pisal Vils angleškemu konzulu v Bitolju, da mu bo četa, ki ga je „zarabila“ odsekala obe ušesi in ga pustila tako, vsled česar se mora sam umoriti, ako ne dobi 6000 turških lir. Angleški konzul je kopijo tega pisma poslal Hilmi paši, generalnemu nadzorniku, toda Hilmi paša še ni nič ukrenil, ker je očito, da je Vils „zarobil“ samega sebe, da pride do denarja. Toda njegove nade so ga varale.

Sicer se pa tu vedno peje stara pesem. Turki na vse mogoče načine preganjajo, mučijo in more kristjane; pa ne samo Turki, ampak tudi turški vojaki delajo vpricho svojih častnikov take nasilnosti, ki se večajo od dne do dne, da ima ta ubogi narod kaj črne upe za bodočnost.

Od zadnjega napada na sultana so Turki popolnoma zbesneli in terorizirajo kristjane na najhujši način. Ko so pregnali srbske učitelje in zaprli srbske šole, so sedaj začeli preganjati bolgarske učitelje in onemogočujejo pouk po bolgarskih šolah. Vse one šole, katerih učitelji so prebili šolske počitnice izvan svojega mesta, posebno pa one, katerih učitelji so bili med tem časom na Bolgarskem ali v Srbiji so Turki zaprli in učiteljev ne puščajo v šole, da, niti v dotične vasi jim več ne puste, češ, da so načelniki revolucionarnih organizacij in da so v šolskih počitnicah popotvali okrog v revolucionarne svrhe. Zaman trdijo in dokazujejo učitelji nasprotno, Turki jih nočejo slišati in trdijo svoje.

Preganjajoč vstaje so turški vojaki ubili v selu Mogili Rista Ilijeva, Angela Kuzeva in Jana Klepančena ter oplenili celo selo. V vasi Pot so ubili vojaki Dona Kešova. V bližini Djevdjeliie so ubili Turki Hrista Stojkovića; v vasi Negrenovci so ubili vojaki Vasila Stojanova, a v Radovištu Filipa Grdova. V vasi Orehovcu so ubili Turki pred dvema mesecema Andona Seudino in vzeli s saboj 11 letnega njegovega sinčka Miljka. Te dni je vdova Andonova našla pred svojo hišo strašno razmrcvarjeno truplo svojega sinčka. Turki so mu odsekali od trupla glavo, roki in nogi. Na glavi so mu odrezali nos in ušesa ter iztaknili oči. To je bil strašen prizor in taki prizori pri nas niso redki.

Spopadi med vojsko in četami so pogosti. Bolgarska četa Mitra Vlaha in grška pod stotnikom Varda je imela krvav boj pri vasi Prekopana. Na obeh straneh je bilo po nekoliko mrtvih in ranjenih. Pri vasi Dukovec se je spopadla redna bolgarska četa z vojsko; poginili so 4 četniki, a 2 sta se predala Turkom, ki so imeli nekoliko ranjenih. Pri vasi Gradohor so imeli Bolgari boj z vojsko. Bolgari so ubili nekoliko vojakov in pobegnili. To je ogorčilo vojake, ki so v selu Gradohoru in Angelju počeli mnogo grozovitosti. Pri vasi Sarogol je obkolila vojska grško četo; 3 Grki so ubiti, a 16 se jih je udalo. Te so odpeljali v Solun. Turki niso imeli izgub. Pri vasi Grška Blaša se je spopadla grška četa z vojsko. Grki so ubili 1 nadporočnika in 2 vojaka, a potem so pobegnili, pustivši na mestu 1 mrtveca.

Število grških čet se veča vedno bolj. Te dni je zopet prešla v Makedonijo redna nova grška četa 150 mož, ki se sedaj klati okoli Lerina. Ta četa je z Grškega seboj prinesla mnogo orožja in streljiva, kar sedaj razdeljuje med tukajšnje Grke.

Javna tajnost je, da se i bolgarski in grški vladiki pečajo z revolucionarno organizacijo. Te dni je Hilmi paši prišlo v roke grško pismo, iz katerega je razvidno, da je grški vladika v Bitolju šef grške revolucionarne orgaoizacije za ta kraj. Hilmi paša je protestiral proti temu javnemu udeleževanju vladike pri revolucionarnem gibanju, pri tem je ostalo. Med tem pa grške čete nadalje silijo Bolgare, da se nazivljejo za Grke, a vsaki dan se prigodi kak napad Grkov na Bolgare. Nasilja in zločini prekorčujejo že vsako mero, a dan na dan je hujske in prebivalstvo v vedno večjem številu beži po svetu, posebno v Ameriko. Ko bi revolucionarji izseljevanja s silo ne zadržavali, bi bilo v Makedoniji že kaj malo kristjanov.

Turčija se pripravlja proti Bolgarski. Vsaki dan prihaja mnogo vojske preko Seresa, Drame, Kavala i. dr. mest na bolgarsko mejo, kjer se zbira velika vojska. To ni brez pomena. Vidi se, kakor da hoče biti Turčija pripravljena za vse slučaje.

Dalje v II. prilogi.

Dnevne novice.

Deželni zbori. Koroški dež. zbor je sklican na dan 11. oktobra, štajerski na dan 17. oktobra, goriški in kranjski na dan 25. oktobra.

Dr. Tavčarjeva izjava proti splošni in enaki volilni pravici mu je podrla še zadnji ugled, ki ga je imel v zbornici. Češki poslanec Choc mu je klical med govorom: „Ali ni splošna volilna pravica dobra za Vas?“ Klaverno odgovori dr. Tavčar: „Za nas je to jako slabo, moj ljubi gospod Choc“. Ljubi gospod Choc pa ni mogel umeti, kako more slovenski poslanec tako govoriti, ko je v zbornici vendar splošno priznana resnica, da s splošno volivno pravico pade nemška hegemonija v Avstriji, in zato je ljubi gospod Choc vprašal naprej: „Vi ste vendar narodni?“ In dr. Tavčar je odgovoril: „O tem zdaj nočem govoriti!... Na Kranjskem zmagajo klerikalci z vsakim, ki ga dvignejo na ščit!“ Stoji doslovno v stenografskem zapisniku. In poslanec, ki sam sebi tako podira ugled in ki v svoji slepi jezi ne razloči več, kaj mu je koristno in kaj ga moralno ubija, se v „Narodu“ baha, da je „uničil Susteršičev ugled“, da „noben pes več Sukljeta ne povoha“ itd. Ljubi gospod Choc in ž njim vse parlament sta drugih misli. To pravi tudi „Arbeiterzeitung“, ki piše:

„Dr. Tavčar je dal duška svojemu sovraštvu do Nemcev ter je polemiziral proti splošni volilni pravici. Ta ljubljanski advokat je spleh fin gospod. Imenuje se „liberalca“, a ves njegov liberalizem obstoji v tem, da sovraži gosp. Susteršiča. Gotovo je resnica, da je gospod Susteršič le zato pristaš splošne in enake volivne pravice (to je mnenje „Arbeiterzeitunge“!), ker si hoče in more s tem osvojiti Kranjsko; toda kakšni „liberalci“ pa so to, ki morejo živeti le po privilegijih? Ako so kranjski liberalci neizkušeni, pridobiti si ljudstvo, potem jim trzmože ne, bo pomagala niti najbrutalnejša predprava. Poleg že popolnoma zlizanih fraz, s katerimi je oborožena meščanska nevednost vseh narodov (volivnega sistema, ki bi zadovoljil vse, ni; s splošno volivno pravico bo veliki meščanski razred popolnoma izključen), ki so vse že ovržene s kritiko in izkušnjo, je produciral gospod Tavčar svoje lastne dokazovanje. To se glasi: „Ako se vpelje splošna volilna pravica je treba zahtevati, da se po tej spuste na volišče le taki volivci, ki so zmožni, sami si ustvariti prepričanje.“ — Torej cenzus prepričanja!

Ali bo „Narod“ tudi to ponatisnil iz „Arbeiterzeitunge“?

Socialni demokratje o dr. Tavčarjevem nastopu v drž. zboru. „Rdeči Prapor“ piše o dr. Tavčarjevem govoru v državnem zboru: „Kakšnih dokazov je še treba za propalost liberalne stranke? Dr. Tavčar gotovo ni govoril v svojem lastnem imenu. Za ta nastop je odgovorna stranka in na to se ne bode pozabilo. Naši liberalci so sicer pokazali v deželnem zboru, v ljubljanski občini, v idrijski občini, da so tam sovražniki splošne volilne pravice; ali tam so se vedno izgovarjali, da bi tako razširjenje volilne pravice odprlo vrata klerikalcem. Toda ta argument, ki je že v deželi in v občini neosnovan, izgubi vsako veljavo v državnem zboru. Dr. Tavčar ne razume takorekoč ničesar o socialnih vprašanjih; on je liberal ex illo tempore. Ali on je vendar tudi narodnjak, velik narodnjak. Saj smo ga slišali pri odkritju Prešernovega spomenika, ko je slovanstvo kar prekipovalo. Kako more opravičiti svoj nastop proti splošni volilni pravici z narodnega stališča? Ali pozna gospod dr. Tavčar n. pr. istrske razmere? Ali ve in razume, da se ondotna slovenska večina nikoli ne more uveljaviti brez splošne in enake volilne pravice? Ali mu je znan položaj na Stajerskem, Koroškem, Goriškem? Ali pozna privilegije nemškega veleposestva na Kranjskem? In gospod dr. Tavčar nastopa proti splošni volilni pravici! Dan pozneje, ko so celo Mladochi podpisali predlog za splošno volilno pravico, govori dr. Tavčar proti njej. Tako stoji torej stvari, in slovenski proletarijat, pa tudi ves slovenski narod, izpozna sedaj lahko svoje liberalne sovražnike. Iz tega pa bode treba izvajati konsekvence in sloven-

ski socialni demokratje bodo našli prave pot. Liberalci pa naj se zahvalijo pri svojih voditeljih, da jim decimirajo stranko in da gonijo pristaše po sili pod Susteršičevo zastavo. „Narodova“ pisava pa liberalno parlamentarno nastopanje to mora ruinirati močnejšo stranko, kakor je liberalna.“

Dr. Tavčar — prenaša vodo. V silno plitvem in praznem govoru, ki ga je govoril dr. Tavčar pred prazno zbornico, mu je ušlo, da je zopet enkrat samega sebe desaviral. Dobro se še spominjamo, da je nadvlade Nemcev in liberalcev v kranjski deželi utemeljeval s tem, da so liberalci premožni ljudje, klerikalci pa berači. Mi, ki kaj imamo — mi smo mi! tako so se bahali v deželnem zboru. V državnem zboru pa ravno narobe. Dr. Tavčar je rekel: „Rožljanje z denarjem je samo na sebi posebna stvar. Med tem ko so Nemci skozi vsa stoletja uživali vse gospodarske koristi, so Slovani Nemcem prenašali le bremena in vodo; vi ste vse vtaknili v bisago in za Slovane se ni zgodilo nič. To je malenkostno stališče.“ Ko bo v kranjskem deželnem zboru liberalna stranka zopet prenašala Nemcem bremena in vodo — in dr. Tavčar bo najvdanejši vodonosilec — se bodo zopet postavljali na stališče: Mi, ki smo bogati, mi, ki kaj imamo! Takrat se pomenimo o tem malenkostnem stališču!

Kdo je prodajal Nemcem narodne koncesije? „Slov. Narod“ je pisal, da je baron Hein se trudil po deželnozborskih volitvah leta 1895., da bi uveljavil zvezo med „klerikalci“ in Nemci. Mogoče! Da se baronu Heinu to ni posrečilo, to priča le o previdnosti in ni posrečilo, to priča le o nevednosti katoliško-narodne stranke. Vodstvo stranke se je takrat postavilo na stališče, da ne da nobene narodne koncesije, in tako so se Nemci obesili na vrat slovenskim liberalcem, ki so jih sprejeli in ne meneč se za narodno čast svoje stranke dajali Nemcem cele koše koncesij. To so dejstva, vse drugo, kar „Narod“ piše, so laži, s katerimi bi rad prikriji silno blamažo, katero si je pridobila napredna stranka s to zvezo pred vso pošteno slovensko javnostjo! „Slov. Narod“ pravi, da je deželni glavar g. Oton pl. Detela vabil v svojem otvoritvenem govoru veleposestnike v zvezo s klerikalci. Govor g. deželnega glavarja pa ravno nasprotno sprčuje, da to nires, kar „Narod“ piše. V govoru je povdarjal g. deželni glavar, da je z ozirom na stanje dežele po potresni katastrofi treba, da poslanci vseh strank delajo složne v korist dežele in opuste vse nepotrebne strankarske prepire. Dalje je govoril: „... naj vlada torej mir v deželi in Bog bo blagoslovil delovanje novega deželnega zbora.“ — Tako bi ne bil govoril, ker ni hinavec, če bi bil mislil na zvezo z veleposestniki v svrhu boja proti slovenskim liberalcem. Kako je pa veleposestnike vabil v zvezo, se najbolj razvidi iz dotičnega stavka njegovega govora. „Dandanes so pojedelski interesi veleposestva vspešni z interesi kmečkega posestva, in zato sem prepričan, da bo v vseh gospodarskih vprašanjih vladal gospod poslanci veleposestva in kmečkih občin ono soglasje, ki sledi iz te skupnosti interesov.“ To se vendar ne pravi — vabiti v zvezo. G. deželni glavar je povdarjal le, kar je jasna resnica, in veleposestniki bi bili dobro storili, če se ne bi bili vezali ne na desno, ne na levo, ampak ostali prosti — in glasovali tako, kakor bi smatrali za koristno. Na Kersnikovo rahlo ironijo v seji 3. januarja 1896 mu je pa g. deželni glavar odgovoril v isti seji in naglašal, da niti tako naiven, da bi tako poganjanje (za zvezo) hotel tukaj javno otvoritvenem govoru poizkušati, ker kot str. parlamentares ravnotako, kakor nekateri gospodje v središču, tudi on ve, da se take stvari vrše le za kulisami. (Tu je meril na slovensko liberalno stranko, o kateri je bilo znano, da se z veleposestniki pogaja.) —

Take se bile stvari! Slovenska katoliško narodna stranka je ostala na stališču slovenske poštenosti, odklonila je v svojem vodstvu vsake narodne koncesije Nemcem, „slovenski naprednjaki“ so se pa prodali Nemcem in postali njihovi hlapci. V tako usodo so se po dr. Tavčarjevi previdnosti morali udati slovenski liberalci!

Slovensko katoliško društvo za radovljški okraj priredi v nedeljo, 8. oktobra ob 4. uri popoldne v župnišču na Ovsisah javen shod in letni občni zbor. Spored se objavi prihodnji teden v „Slovenca“.

Duhovniške izpremembe v ljubljanski škofiji. Premešeni so: Č. g. Josip Žagar, župni upravitelj v St. Lovrencu ob Temenici, za upravitelja v Peče; Č. g. Anton Oblak, kapelan v Srednji vasi v Bohinju, za upravitelja v Sent Lovrencu; Č. g. Frančišek Steržaj, kapelan v Skofji loki, za kapelana v Srednjo vas.

Podeljena je župnija Smartno pod Smarno goro Č. g. Janezu Lesarju, župniku v Pečah.

Kanonična vizitacija. Premisljeni gospod knezoškof ljubljanski se je odpeljal v petek popoldne na kanonično vizitacijo in na birmovanje v stareloško dekanijo. Vizitacija bo končana dne 16. oktobra.

Umrl je v Moravčah vpokojeni župnik vč. g. Fran Pleško. Pogreb bo v nedeljo popoldne.

Za novomeškega podžupana dva — konkurenta. Kar dva bi bila rada novomeški podžupan, pa sta bila tudi oba že izvoljena, no in končno je vendar le en sam ostal. Konkurenta sta g. Ogoreutz in g. Rozman, ali tudi kratko po domače g. Karl. Boj je bil hud, a Karl je zmagal.

Ponarejeni bankovci po 20 kron so se dosedaj dobili pri Veliki Loki in zadnji v Novem mestu. Ker se je bati, da se ti bankovci, ki so jako dobro ponarejeni, ne razširijo po celim Kranjskem, izpregovorimo v kratkem podrobneje o njih. Med tem pozor na te vrste denar!

Shode za splošno in enako volivno pravico prirede socialni demokratje: Danes zvečer ob 8. uri v areni „Narodnega Doma“, jutri pa v Trstu, Hrastniku, Idriji, Zagorju, Trbovljah.

Srbski anarhisti so, kakor poročajo nemški listi ustanovili list „Kruh in prostost“. Prva številka, v kateri ostro napadajo soc. demokrate, je že izšla.

Na idrijski reški boleta letos suplirala g. Jul. Nardin (matematika) in g. Jožef Mencej (slovenščina).

Vojaška vest. Podpolkovnik Simon Uzelac in Matija Liebhart, učitelja na terezijanski vojaški akademiji, sta vsled lastne prošnje trajno vpokojena. Ob tej priliki je bil podeljen prvemu značaj polkovnika ad honores, drugemu pa viteški križ Fran Josipovega reda. — Nadporočnik Fran Schäfer pešpolka št. 87 je vsled lastne prošnje odpuščen; poročnik v rezervi Jurij Kozina, tudi od imenovane polka, je prestavljen v razmerje „izven službe“.

Na gospodarja je hotel streljati. Primož Grčar iz Spod. Palovčev, hlapec pri gostilničarju Ivanu Trpinču v Kamniku, je bil malomaren pri delu. Na gospodarjev epomin, jel je Grčar preklinjati, skočil v svojega gospodarja in ga pograbil za rame. Iz te situacije ga je osvobodil obdolženecv sohlapec; umevno je, da mu je gospodar po tako silnem nastopu službo odpovedal. Grčar je odšel po tem dogodku mirno v podstrešno sobo kjer je imel shranjen svoj kovčeg; gospodarja Trpinca je pa gnala radovednost gledat kaj Grčar dela. Takoj je pa ta potegnil nabasan samokres in pomeril na gospodarja; sreča je bila, da je Trpinč urao odskočil na stran, potem ga pa pograbil za roko, s katero je držal samokres, da se je ta sprožil in šel strel preko Trpinčeve glave. Obdolženec, ki se zagovarja s pijanostjo je bil obsojen na osem mesecev težke ječe.

Umrl je v nedeljo posestnik J. Brejč, oče g. dr. Janka Brejčja po daljši mučni bolezi. Naše iskreno sožalje!

Prisilno zavarovanje poslopij proti požaru. Znano je, da je vsled vsakoletnih požarov peškodovanih ali uničenih mnogo poslopij in od tod veliko bede, ker so poslopja preizkreno ali sploh ne zavarovana proti požaru. Z ozirom na to je bilo vloženih v zadnjem zasedanju državnega zbora mnogo predlogov, raj bi država, je,

oziroma dežela vpeljala prisilno zavarovanje proti požaru. Te predloge izpolnil je poslanec Pfeifer v tem smislu, da bi se zavarovalnina pobirala tako, kakor občinske, okrajne, deželne in druge naklade. V to svrhu naj bi vlada porabila priliko, ko se ima pregledavati vsi davčni kataster, pri katerem naj bi služila za davčno podlago velikost stanovalnih prostorov, ne pa kakor do sedaj njih število. Hiše bi se izmerile in tudi postranska poslopja s pristavkom, iz kakšnega materiala (les, slama, kamen) sestojijo; potem bi se uvrstile v dotično tarifo, poleg katere bi se ustanovila rubrika za vplačevanje zavarovalnine. Želeli je, da bi državni zbor mirno deloval, morebiti se potem vendar ugodno reši vprašanje pravilnega zavarovanja poslopij proti požaru.

Od tržaških laških drž. poslancev je doslej naznanil predsedništvu drž. zbora, da odloži mandat, poslanec Scaramanga. Kakor se čuje sta poslanca Hortis in Mauroner umaknila svojo izjavo, da odstopita.

Podoknico napravila je novomeščanska godba dne 28. t. m. gosp. Simenu pl. Sladeviču. Občinstva se je na trgu zbralo, da se je vse trlo.

Dolinarjeva slavnost. Iz Skofje Loke se nam piše: V nedeljo, dne 24. t. m. se je vršila v Dorfarjih slavnost odkritja plošče Tomaža Dolinarja. Vkljub neugodnemu vremenu je prišlo lepo število gostov iz Ljubljane in od drugod. Gospode udeležence slavnosti so na poti od kolo-dvora do Sv. Duha pozdravile deklice v slikoviti narodni obleki. Mnaka Hrastnikova jih je v ljubljanih besedah v imenu gorenjskih deklet pozdravila nakar so potem goste obdarile s šepki. Osobito so gostje obračali pozornost na nekdanjo nošjo, takomimenovanih „avb“, ki so se korajžnim pomensnim mladencem posebno podale. — Nato so se skupno podali v cerkev sv. Duha, kjer je bila v ta namen sveta masa, pri kateri so pevci iz Skofje Loke krašno prepevali. Po maši so se podali vsi v Dorfarje na dom Tomaža Dolinarja, nakar se je po krasnem nagovoru razgrnila zavesa in se pokazala pravna plošča, koja je napravilo društvo „Pravnik“. Popoldne so gospodje napravili izlet na Strahlov grad v Stari Loki, nakar so se zvečer ob 9 uri vrnili z vlakom domov. Dasi je bilo vreme slabo, vendar so povdarjali, da jim bo bivanje na Gorenjskem ostalo v najboljšem spominu. — Slavnosti našega slavnega rojaka so se spominjali tudi tuji listi, kar je Slovincem v čast. „Neue Freie Presse“ je pisala o Dolinarju: Dolinar je bil rojen dne 12. decembra leta 1760. in dne 26. novembra leta 1796. na dunajski univerzi promoviran za doktorja juris. Deloval je najprvo na Terezijanski viteški akademiji in od leta 1804 do l. 1831. kot profesor cerkvenega prava na dunajski univerzi. Umrl je leta 1841. dne 15. februarja in je bil na lastno željo pokopan v Mariji Enzersdorfu. Dr. Dolinar je živahno slovstveno deloval ter je nabral, ko je preiskoval vse rokopise c. kr. dvorne knjižnice, veliko množico neznane stvarine, ki je osvetlila nemško državno in cerkveno ter tudi avstrijsko državno zgodovino. Znanimek njegovih del obsega med drugim tudi 10 zgodovinskih in 77 juridičnih spisov.

Izseljevanje v Ameriko narašča, kakor nam poročajo iz Bele Krajine, od meseca do meseca čimbolj. Ni ga tedna od velike noči sem, da se ne bi vzdignilo 30–40 najboljših delavnic mič v „novo demovino“ iz črnomeljskega glavarstva. — Navadeo grede sinovi, ki komaj šolo zapuste ali hčere in pa mladi gospe-darji, da bi vsaj nekoliko zmanjšali delavce in se ne more obdelovati kaj prida kmetija, zato propada. — Ker pa zahteva peščica doma ostalih še porabnih delavcev velike plače — čujejo se že glasovi teh, češ, če oni v Ameriki toliko zaslužijo, gre tudi nam tu doma vsaj dve tretjini onega zaslužka, kakršnega bi imeli mi v Ameriki, — se tudi ne more z enim iz Amerike poslanim denarjem skoro nič dolga poplačati, ker gre vse za razne davke, delavce, obresti in popravni pri poslopijih. Prodati pa ne more tu krajnji kmet nič, če pa že proda, mora pa pod ceno rajnim pijavkam. Kdaj se bode pač rešila srčna želja Belokranjcev po železnici, da bi svoje pridelke zamogli od-dati in si pelagoma zboljšali svoj gmetni položaj vsaj nekoliko?!

Z Vrhniko. Kde bi si mislil? Deželni predsednik baron Hein je odzvet naš deželi. Gospod župan, kaj pravite vi k temu? Ah, nekaj vam bi radi svetovali. Poslajte divje peteline, salonska ogledala in vašo fotografijo, s čemur ste okrasili svoje sobe, za že davno pričakovani Heinov peset — tja na Dunaj v pisarno, kjer bo živl naš nekdanji gospod predsednik, da bode imel še znanprej v spominu vašo globoko ljubezen in udanost. Gospod župan, povemo vam, naša politika utegne tudi na Vrhniki dobiti drugo lice. Ljudje ne bodo več ver-jeli, da ste nesemogočni, da pri vladi vse

dosežete, kar hočete. Na divje peteline in druga taka sredstva se ne bedete mogli več zanašati, da bi vam pripomogla občinske volitve še za dve leti zavleči, kakor ste dosedaj mislili. Naj bi se odslej vršilo vse po pravici — pa bo za vse prav.

— **Slov. kat. akad. društvo „Danica“** se udeleži pogreba svojega častnega člana g. poslanca Žičkarja po deputaciji.

— **Solska vest.** Učiteljica na šoli v Mokronogu gđ. Pavla Jaklič je dobila šesttedenski dopust. Nadomeščala jo bo gđ. Terezija Juvanec iz Ljubljane.

— **Novi most čez Savo** pri Sv. Jakobu, katerega je zgradil g. Andrej Maurer iz Zgorja, bo jutri ob 3. uri pop. slovesno blagoslovljen.

— **„Hotel Balkan“**, pravzaprav tržaški „Narodni Dom“ ima v vratarnici samonemške napise. V kavarni te nagovorijo prvič redovito z: „Wünschen Sie?“ in kolikor časa se mudiš v kavarni, te mučijo neprestani klici natakarjev: „Einmal Bier, Zweimal Milch, Schwarz“ itd. To je najbrž tisti „Drang nach Osten“, o katerem toliko piše „Edinost“, ki se tiska v istih prostorih.

— **Iz Višnje gore** se nam piše, da je bil v Križki vasi tudi prejšnji g. župan, ki je vodil občino preko 18 let, povsed in vselej zvest pristaš načel katoliške narodne stranke. Izvršila se je le osebna prememba. Kdor bi iz poročila sklepal, da je bil prejšnji g. župan liberalce, bi mu s tem delal krivico.

— **Nova narodna igra „Tihotapec“** se je uprizorila v drugič v nedeljo 24. t. m. v „Kat. izobraževalnem društvu“ v Škofji Loki. Z veseljem pričujemo to vest, prepričani, da pomeni nova igra lep napredek v razvoju naših ljudskih odrov. Priredil jo je po znani Jurčičevi povesti g. Fr. Ks. Steržaj. — Igra ima veliko prednost pred večino iger, ki se navadno igrajo po deželi, ker je vzeta snov iz narodovega življenja, kakor je znal isto opisati skoro neprekosljivo pokojni Jurčič; o njega delih res veljajo Gregoričeve besede: „Ko nared jih je občudoval, strmeč je sebe v njih spoznal“. V 1. in 5. dejanju nam slika igra borno in skrito življenje kočarja v Gorjancih, v 2. in 4. dejanju opazujemo veselega dolenjskega kmeta v gostilni, v 3. dejanju vidimo prosto, a nevarno tihotapljenje s tobakom. Dramatizacija je izvedena prav srečno. — Lepo je osredotočil g. pisatelj vso snov v petero dejanj z efektnimi konci (2. in 3. dejanje!). Konec je g. pisatelj nekoliko predrugačil v namene igre, kakor se je to storilo tudi v vseh dosedanjih dramatizacijah Jurčiča. Estetika bi mogoče motili nekoliko mnogi samogovori, katerim pa bi se bilo pri tako obširni snovi težko izogniti. Vsi igri se pozna, da je delal g. pisatelj na nji dalje časa z verno in ljubeznijo. Vsa čast tudi igralcem in igralcem, ki so se vsi z veseljem pešeno potrudili, da je igra, ki zahteva od igralcev precej in bi jo bilo slabo igrano težko razumeti v celoti, uspeła kar najboljšje. Posebno so se vživili v svoje vloge vsi trije Stivernikovi, izborni krčmar Rebernik in Tekmec, komična oseba v igri. „Tihotapec“ izide, kakor slišimo, v „Zbirki iger slovenske krščan. socialne zveze“; vsem slovenskim društvom priporočamo narodno igro kar najtepleje. Pri „Tihotapcu“, kakor sploh pri igranih z zgodovinskim ozadjem, bi bilo bržkone umestno, da bi vedno pred igro nekdo v kratkih besedah seznanil občinstvo z detično zgodovinsko dobo; to bi zelo pospeševalo kulturni pomen naših odrov. — Isti večer se je uprizorila tudi A. Čadeževa dvojevanka „Pri gospodi“. Poleg drugih je pogodila svojo ulogo posebno fino služkinja Mari. — Živa slika „Cigani“ je predstavljala v romantični pokrajini cigansko tolpo, ki dela deloma v šotoru, deloma pa leži po tleh in svira „Liepa naša domovino“. Z neprisiljeno prosto zabavo in splošno zadovoljnostjo občinstva in igralcev je končal lepi večer, ki dela čast loškemu izobraževalnemu društvu.

— **Iz Javorja nad Poljanami pri Škofji Loki.** Blagoslovljenje in otvoritev nove šole izvršilo se je pri nas v petek, dne 22. t. mes. Doslej je bila le zasilna šola v župnišču, za katero se je toplo zavzemal g. župnik Pfaffar, kateremu se je zahvaliti, da se se dosegli vsaj delni učni uspehi. Odsihdob je prebivalstvo odprto nov vrh prepotrebne omike in izobrazbe in le želeli bi bilo, da starši, ki kažejo, da niso posebne naklonjeni šoli, izprevidijo potrebo izobrazbe svojih otrok. Imenovanega dne je bila zjutraj ob 7. šolska sv. maša, po njej pa je g. župnik blagoslovil ob navzočnosti novimenuvane učiteljice gđ. Jul. Zaločarjeve, kot šol. voditeljice, ter več drugih povabljenec novo šolsko poslopje.

— **Nemška predrznost.** Poročali smo že, da je neka nemška družba na kolodvoru v Medvodah nekoč tako razgrajala, da jo je moral priti mirit službujoči uradnik Fr. Železnikar. Neki Miklavc je bil celo tako nadut, da se je prepiral z

uradnikom in ga žalil. Pri tuk. okr. sodišču je bil oproščen; drž. pravdnitvo pa je smatralo za potrebno, prijavit vzklico. V ponedeljek se je vršila pred senatom dež. sodišča vzklicna obravnava. Priči vratar Franc Arhar in gđ. Ivanka Rechberger odločno izjavita, da je Miklavc rekel Železnikarju: „Sie haben überhaupt nichts zu sprechen, wir werden nicht folgen“. Dr. Eger je kot zagovornik predlagal več priči, med njimi tudi Franc Jarca iz Medvod, ki je bil tudi navzoč v tisti nemški družbi, da izpove, da Miklavc teh besedi ni govoril. V svojem govoru je dr. Eger silno napadal uradništvo, posebno uradnika Železnikarja. Sodišče je predlog odklonilo. Miklavc je bil oproščen.

— **„Nada Albanije“** se zove list, ki je začel izhajati v Dubrovniku. Izšli sta že dve številki. List je pisan v albanskem, hrvaškem in italijanskem jeziku. Boril se bo, kakor pravi, za potrebne reforme in da Turčija oficijelno prizna arnavsko narodnost. Geslo listu je: Svoboda in neodvisnost Albanije.

— **30.000 kron** znaša glavni dobiček srečk v dolskega in sirotinskega zaklada društva upravninskega osebja dunajskih časnikov „Eintracht“. Opozarjamo cenjene bralce, da se vrši zbiranje nepreklicno 19. oktobra 1905. Srečke po 1 K se dobe v vseh menjalnicah, loterijah in tobakarnah.

Ljubljanske novice.

Kaj bo z mlekom?

Ugleden posestnik iz Ljubljanske okolice nam piše: G. župan Hribar je dejal v obč. svetu, da je zvedel, da je vsa ta agitacija za podražanje mleka umetno splavala na površje po nekem Seliškarju. Kmetom, pravi, bi niti na misel ne prišlo podražiti mleko. Res zanimivo je, da se g. župan ni nikakor potrudil, da bi pri izvedenicih preiskaval, v koliko je opravičene podražanje mleka, da se ni prav nič informiral o gospodarskih in živinorejskih razmerah prodajalcev mleka, ampak, da se je zanimal samo zato, kdo da je baje ljudi opozoril na to agitacijo. G. župan je delal po stari navadi: bral je v „Slov. Narodu“, da stane liter mleka 3 kr., da ga kmet iz enega litra naredi tri itd. slišal je o nekem Seliškarju, in dosti je bilo, da je v obč. svetu si upal govoriti o stvari, ki ima svoj izvor v razvoju gospodarskih razmer, ki seže desetletja nazaj. Predznil se je celo izpregovoriti besede, da bodo okoličani zato podražili mleko, da bodo uvažali odslej le pristno mleko, ko bi mu vendar lahko vsak gospodar, kjerkoli bi hotel g. župan kaj povprašati, rad odgovoril, da tiči vzrok podražanju mleka vse kje drugje. G. župan pozivlje prebivalce mesta, naj ne kupujejo več mleka od okoličanov. „Čo k o l a d a in čaj naj nadomestujeta mleko“. To je najneumnejši svet, ki ga nikdar ne more dati človek, ki količkaj življenje pozna. Kako naj pa čaj ali čokolada nadomestita mleko? Iz tega vidimo, da bi gospod Hribar rajši dobiček prodaje napeljal na tuje producente čaja in čokolade, samo da bi vzel zaslužek doma čemu kmetu! Ljubljanski odjemalci ne bi bili pri tem nič na boljšem, pač pa mnogo na slabšem. Tako se ne skrbi za korist mesta. Ko bi g. župan le malo proučil gospodarske razmere v ljubljanski okolici, in se malo poudil, koliko morajo žrtvovati gospodarji ravno radi živinoreje, ne mogel bi potem sumničati poštenih gospodarjev, da je to samo umetno podražanje mleka. Res da plačujejo mlekarne po deželi mleko po 6 in pol kr. liter; pa je tudi drugje na deželi vzdrževanje poslov dosti ceneje, medtem ko v ljubljanski okolici vse sili v mesto v tovarne. Poleg tega dobe gospodarji siratko in druge preostanke od mlekarne nazaj, kar vse lahko s pridom porabijo za živino, mesto močnih krmil, medtem ko mora okoličan plačevati za 100 kg otrobov 6 K. Liter mleka po 10 kr., to ni nikakor pretirana cena temu važnemu živilu, v primeri s cenami drugih živil, z ozirom na to, da tudi reven delavec, obrtnik ali uradnik le prerada 40 kr. za liter slabega vina! Naj se g. župan in drugi merodajni faktorji raje potrudijo malo zato, da bodo ljubljanski prebivalci druge stvari, ki jih morajo po različnih trgovinah dostikrat res po pretiranih cenah preplačevati, mogli malo ceneje dobiti! Trgovci, ki se vozijo v dvouprežnih kočijah, ti delajo dobiček, ljubljanski okoličani pa hočejo samo pošteno pokritje stroškov, ako so zvišali ceno mleka na 10 kr. In da bi bila živinoreja v ljublj. okolici samo postranska panoga gospodarstva, kakor pravi g. župan Hribar — no, to mislim, da bi g. Hribarju vsak paglavec, ki leta po katerikoli vasi ljublj. okolice lahko povedal, da je ravno v ljubljanski okolici glavna stvar živinoreja, da se gospodar cenijo po tem, koliko krav ima v hlevu, in da ti posvečujejo vso skrb ravno

reji dobrih molznih krav. To bi Hribar lahko vedel, saj je iz Trzina doma, in to ni daleč od nas! Kako more kmečki sin, če se je tudi pogospodil, tako govoriti! Te besede pa: „kar dobe kmetovalci pri mleku, to je njihov prihranek“, te besede kažejo, da g. župan govori o stvari, ki nima niti pojma o nji, pravim niti pojma. Ako bi se namreč denar, ki ga dobi gospodar za mleko ne porabil za vzdrževanje živine in družine, ako bi bil to le prihranek, ki bi se lahko vsako leto obrestno naložil, potem bi se lahko vsak gospodar vozil v takih kočijah in s takimi šimeljkami, kakor jih imajo g. župan Hribar in gotovo bi tudi ne dražil mleka za 2 krajcarja. — Kar pa tiče „represalij“, ki jih je nasvetoval gosp. obč. svetnik Šubic, odgovorim tole: Res žalostno je, da v Ljubljani gotove gospode, ki imajo skrbeti za javno varnost, bolj bode v oči mirno stoječi voziček kmetice, kot nešteto avtomobilov in motorjev raznih baročkov, ki so nevarni ljudem in živini v mestu in ki motijo promet po državni cesti, ki imajo vsi glavno gnjezdo v Ljubljani, v stelici za vse udobnosti naših prebivalcev tako skrbečega župana g. Iv. Hribarja.

S Posavja se nam piše: Občinsko mlekarstvo si misli g. župan Hribar jako enostavno, a to je stvar, pri kateri bi ljubljansko mesto prišlo v grozen denarni položaj, ako se ne dogovori s kmeti mirnim potom. Le pomislite! Zdjaj vsaka ženica sama vozi svoje mleko v Ljubljano. Dekla dobi za pot sem in tje samo en groš in izgubi zato pol dne. Če pa naredi mesto mlekarstvo, mora vzeti v roke takoj kakih 150.000—200.000 kron. Postaviti mora nove zgradbe, nabaviti si ogromno posod, nastaviti si mora celo kompanijo uradništva, zastražiti mesto proti drugim uvaževalcem, in vse to bo tako drago, da bo mesto imelo izgubo. In če kmetje tej občinski mlekarji odreko mleko — kaj potem? G. župan Hribar je proglasil nekaj bojkota kmeta. To je nevarno, ker kmetje iz okolice bi na to odgovorili lahko s tem, da se naj bojkotirajo njihovi nasprotniki v mestu. To ni v korist mestu. Mi si bomo dobro ogledali vse, kdo in kako z nami dela. Ne z bojem in nasprotovanjem proti kmetu, ampak edino le z dogovorom je mogoče rešiti to vprašanje v obojestransko zadovoljnost.

Barjan nam piše: Res je, če bi se mleko podražilo bi trpeli delavci in drugi revnejši prebivalci mesta, res je pa tudi, da če pri starih cenah ostane, bi se za pomoč kmetu nič ne storilo, četudi se je že mnogo pisalo v „Kmetovalcu“, da treba za obstanek kmeta tudi kaj storiti. Čemu se jezi g. župan nad Kmetijsko družbo šele sedaj? Saj to, kar hočejo kmetje zdaj storiti, jim gosp. Pirc že leta in leta priporoča, pa je bilo vsem prav. Kmetijska družba je kmetijska, ne pa gosposka, in zato ji nima mestni magistrat prav nič ukazovati, ker mu ni podležna. Da bi se pa s ceno mleka dvema ustreči moglo, prodajalcem kakor tudi odjemalcem, bi se pa morala ustanoviti osredna mlekarja v Ljubljani, v katero bi mlekarne iz okolice in morda tudi posamezni prodajalci proti stalni ceni mleko oddajali zamogli. Tako osredno mlekarne naj bi pa ustanovila ali „Gospodarska zveza“ ali pa, kakor je ljubljanski župan pri seji mestnega odbora namignil: mestna občina, ali pa če bi vse mlekarne iz okolice to na svoje stroške storile. In ta mlekarja bi morala biti brez podjetnika. Le na ta način bi bilo mogoče tako prodajalcu, kakor tudi odjemalcu mleka ustreči, ker bi se dobiček, katerega bi drugače podjetnik odnesel, lahko med prodajalca in odjemalca primerno razdelil in le tako bi prodajalec lahko nekaj več za mleko dobil, odjemalec bi ga pa lahko nekoliko ceneje kupil, in tako bi bilo obema ustreženo, ker oba sta potrebna, kmet, kakor tudi delavec. Pa tudi iz zdravstvenih ozirov bi bile take mlekarne ozira vredne.

Nepošteno sredstvo. Vsak človek ima pravico, da izkuša bolj po ceni kupovati in da „gliha“, da bi kaj „doli zbil“. A pri tem ne sme lagati in goljufati. Naravnost varanje in goljufija je pa, kar piše „Narod“ o mleku. Glasilo ljudi, ki so izpitani od kmečkih žuljev, piše: „Povprek daje vsaka krava skozi 7 mesecev po 10 litrov na dan (3 1/2 meseca po 15 litrov, 3 1/2 meseca po 5 litrov) to je: 2100 litrov v letu kar nese po 16 vinarjev 336 K. Kmetovalec rabi živino za prodajo, za rejo in zaradi gnoja; mleko ima takorekoč za stvar in zato je velika krivica, da se hoče zdaj mleko podražiti. Treba je le energičnega nastopa in kmalu bodo tudi dražilci odnehali. Kupuje naj se po višji ceni samo toliko mleka, kolikor ga je neizogibno potrebno. S tem se bo največ doseglo. Naj ostane mlekaricam vsak dan par tisoč litrov mleka, pa bodo v dveh tednih s povzdignjenimi rokami prosile, naj se jemlje mleko po stari ceni!“ — Človek mora reči, če to bere: To se norci ali pa lumpe, ki pišejo, da dobi kmet mleko „takorekoč zaastonj“. Izračunano je, vsak kmetijski strokonjak bo to

potrdil, da ima kmet ljubljanske okolice, če daje mleko po osem krajcarjev v mesto, na leto izgube 20—30 K pri eni kravi. To se pravi — „zastonj!“ Le ljudi ne varati!

Od mestnega magistrata se nam poroča, da isti pripravlja energično akcijo proti kartelu, ki namerava povzročiti podražanje mleka ter da se v slučaju, da imenovani kartel svoje namere ne opusti, otvorijo mestne prodajalne zajemčeno pristnega mleka po stari ceni. V olajšanje poslovanja opozarja magistrat, naj mu stranke pisмено naznani vse one mlekarje, ki so s 1. oktobrom podražili mleko.

Shod mlekarjev bo jutri v Domžalah. Prišli bodo mlekarji s Posavja in kamniške okolice.

Iz ljubljanskih krogov se nam piše: Gospod župan je v zadnji seji občinskega sveta govoril nekaj o ustanovitvi mestne mlekarne in da bo to zadevo proučil. Župan je, kakor se vidi, proti kmetom, ki mnogo svojega zaslužka puščajo v Ljubljani, jako pogumen. Mi „mali“, katere bo zvišanje cen mleka znatno zadela, smo sicer za to, da se dobi pot, po kateri se nam mleko preveč ne podraži, a bi želeli, da bi se pri tem gospoda na magistratu malo pomodrovala tudi o mesu. Prej kot mestno mlekarjo bi lahko napravili mestno mesnico. Naj bi le gospod župan malo proučeval take mesnice na Dunaju in razmere v Gradcu. Znano nam je, da se je v občinskem svetu narečilo že g. tržnemu komisarju, zasledovati razne cene pri nas in drugod, a ni nič rezultatov. Če bodo občinski možje govorili le o mleku, ne pa tudi o mesu, se bodo le blamirali in osmešili. Delavec.

Ij Kaj je z oblubo? Občinske počitnice so minole, v torek je imel občinski svet zopet sejo, volivne reforme pa ni bilo na dnevnem redu!

Ij Načelstvo deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug je v svoji seji dne 28. t. m. sklenilo prirediti v nedeljo, dne 15. oktobra v Ljubljani javen obrtni shod. Na shodu bodo poročal državni poslanec dr. Ig. Žitnik o novi obrtni reformi. Druga točka dnevnega reda bo razgovor o delavski zavarovalnici proti neugodam in tretja, da se popolnoma ustavi obrtno delo v prisilni delavnici. Glede tega shoda se že danes opozarja vse obrtnike in prizadete kroge delavske zavarovalnice proti neugodam in se iste obenem prosi, da blagohotno razne početke pošljejo načelstvu obrtne zveze kranjskih obrtnih zadrug.

Ij Na oklicih so: G. Jan. Bolta, posestnik, z gđ. Marijo Aušič G. Anton Grubišič, c. kr. evidenčni uradnik, z gđ. Marijo Lovšin, hčerjo uradnika. G. Anton Hleboš, tesar, z gđ. Frančiško Škrjanec. G. Alojz Fiedler, c. kr. podčastnik, z gđ. Emo Kovačič.

Ij Prešernovo šolsko slavnost na mestnih ljudskih šolah se preložila na poznejšo dobo.

Ij Prihodnje usposobljenostne preizkušnje za obče ljudske in meščanske šole se prične pri c. kr. izpraševalni komisiji v Ljubljani dne 3. novembra 1905 ob 8. uri zjutraj na c. kr. učiteljsku. Pravilno opremljene prošnje za priпуск k usposobljenostni preizkušnji je po predpisanem službenem potu pravočasno vložiti, tako da bodo do dne 25. oktobra 1905 v rokah izpraševalne komisije.

Ij Električna cestna železnica v Ljubljani. Na tukajšnji električni cestni železnici stopi z jutrišnjim dnem v veljavo zimski vozni red. Železnica vozi od 6. ure zjutraj do 10. ure zvečer in sicer pred 8. uro zjutraj in po 8. uri zvečer v presledkih 15 minut, v ostalih dnevnih urah v presledkih 7 in pol minute, izvzemši na progi vila Kosler - Kolodvor delenskih železnic. Na tej progi vozi železnica do preklica v presledkih 15 minut; izjemoma po dnevu pa tudi vsakih 7 in pol minut ob nedeljah in praznikih, ob sejmskih dnevih in tudi sicer ob posebnih prilikah, ki se primerno naznanijo.

Ij K društveni godbi se bodo sprejemali učenci in sicer v ponedeljek, sredo in petek od pol 7 ure zvečer naprej v godbeni sobi na magistratu.

Ij Napad? Ko je šel danes okrog 3. ure zjutraj neki gospod po cesti na južno železnico, je skočil proti njemu neki delavec in zavpil: „Denar sem!“ Gospod pa, ki je bil dovolj samozavesten, je delavca zagrabil za prsi in mu odvzel poselske bukvice, ki so morale iz žepa. Gospod je nato nadaljeval svojo pot proti kolodvoru, toda kmalu je priletel za njim oni delavec in iztrgal gospodu knjižico, katero je nesel v roki. Detični gospod je potem naznanil celo zadevo vratarju na kolodvoru g. Jož. Schleyu, ta pa tam služboječemu nadstražniku Večerinu, kateri je delavca v osebi Jakoba Rozmana, roj. l. 1854. na Studencu izsledil v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah in ga

aretoval. Dotični gospod se naprosi, da se zglasi pri mestnem policijskem uradu v svrhu natančnejših podatkov.

Ij Siovenejski gledališče. V torek dne 3. oktobra na predvečer godu Njegovega Veličanstva Cesarja Franciška Jožefa I. se uprizori v sijajno razsvetljenih prostorih prvi izborna komišna opera „Car in tesar“. Igro je spisal in uglašil Gustav Albert Lortzing, ki se pojavi s tem svojim neislavnejšim delom tudi na slovenskem odru. Bil je sin revnih staršev, ter je bil nekaj časa igralec in pevec. V operi „Car in tesar“ nastopijo poleg našega prvega baritona gosp. Jana Ouřednika (Car in tesar), prvega tenorja gosp. Orželskega (Peter Ivanov), altistinje gđ. Stolicove na novo angažovani: g. Adolf Ranek, režiser v bas bufovski komični vlogi župana Saardamskega, novi lirski tenor g. J. Zach v vlogi Franc poslanika, ter mlada dramatična pevka gospodična M. Rindova v veliki vlogi Marije. Pri predstavi sodeluje orkester pešpolka 27. Tudi operni zbor je letos deloma prenovljen in tudi pomlajen.

Ij 12. skupina društva slov. odvetniških in notarskih uradnikov v Ljubljani ima jutri v nedeljo, dne 1. oktobra t. l. popoldne ob 2. uri svoj redni občni zbor v gostilni „Pri levu“.

Ij Nesreča. Pri Weibelnu je padla traverza na nogo delavcu Kobalu in mu nogo zmečkala.

Ij Prememba posesti. Gospe Marije Speitlove hišo v Trnovskem predmestju je pri predčerašnji eksekutivni dražbi kupil podjetnik g. Andrej Maurer iz Zagorja za 27.900 kron.

Ij Nepošteni črevljarski pomočnik. France Versela iz Ljubljane je svojemu mojstru Francetu Medicu vzel pet parov čevljev in jih v Steletovi gostilni na prodaj ponujal. Obdolženec se je vdal le za dva para čevljev. Sodišče mu je priznalo tri mesece težke ječe.

Ij Zglasitev črnovojnikov. V okrožju ljubljanskega mesta stanujoči črnovojniki se imajo zglasiti v času od 9. do 14. okt. t. l. pri mestnem magistratu osebno. Določeni so v to dnevi sledeče: 9. okt. za one l. 1863. in 1864. rojene; dne 10. okt. za one l. 1865 in 1866 rojene; dne 11. okt. za one iz l. 1867. in 1868.; dne 12. okt. za one iz l. 1869. in 1870.; dne 13. okt. za l. 1871. ali kasneje rojene; dne 14. okt. pa se imajo zglasiti bivši častniki, vojaški uradniki in kadeti vseh letnikov. Seboj je k zglasitvi prinesli črnovojniške prehodnice, namembnice in odp. certifikate. Kdor bi se ne zglasil, zapade globi od 4 do 20 K.

Ij Velikost svetišča na Rakovniku. Zidanje svetišča Marije Pomočnice nadaljuje dobro in srečno. Zidanje pod cerkvijo je bilo radi debelega zidovja in zidanja s kamenjem težavno in zamudno, toda zdaj, ko zidajo z opeko in je zid nekoliko tanjši, vsak dan opazimo precejšen napredek. Svetišče bo stalo sredi bodočega zavoda ki bo dolgo 158 m, visoko pa 17 in pol metrov. Dolgost svetišča brez zakristije bo 40 m. Notranja dolgost svetišča bo 36 m. Pod svetiščem bosta dva prostora: dvorana za shode, široka 13 in pol metrov in kapelica duš v vicah, široka 21 m. Notranja širokost svetišča bo 14 m, v križališču 22 m. Križališče s prezbiterijem in korom bo dolgo 16 m. Stolpa bosta visoka po 47 m, svetišče pa skupne z dvorano 37 m. Notranja visokost cerkve bo 20 m, nad križališčem pa 24 m. V visokosti devetih metrov začnejo okna, visoka po 10 in pol metra, široka pa po 360 m.

Ij Ljubljana je te dni narasla za 0,60 m nad normalom. Pri šentjakobskem mostu so postavili nove vrste merilo za naraščanje in padanje vode.

Razne stvari.

Najnovejše.

Umrli je na Dunaju v blaznici bivši dvorni operni pevec Franc pl. Reichenberg.

Vihar je uničil mesto Malmesburh v južni Afriki. Tudi mnogo ljudi je mrtvih.

Mednarodni kongres proti prostituciji zboruje v Neuchâtelu.

Vezuv vedno bolj bluje. Iz njegovega žrela leti goreča zmes 300 metrov visoko. Lava teče s hitrostjo 1000 metrov v eni uri.

Natifusu je umrl v Srbiji v zadnjem času več sto oseb.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kranjska gora, 30. septembra. Ponoči pogorelo v Ratečah nad petdeset hiš, več živine. Gasilci prihiteli iz Kranjske gore, Podkoren, Bele peči, Trbiža, vojaki iz Trbiža prišli in rešili polovico vasi in cerkev. Ena ženska strahu umrla.

Maribor, 30. septembra. Nadomestna deželnozborska volitev se je vršila ob slabi udeležbi. Waštian je dobil od 462 oddanih glasov 457 glasov.

Trst, 30. septembra. Zmešnjava v italijanskem taboru je popolna. Od iredentovske klike po najskrajnejših in najostrejših resolucijah naprej bičani poslanci ne morejo na Dunaju doseči ničesa. Tržški poslanci so hoteli, da vsi takoj odstopijo. Dolgo so se prepirali in se slednjič do dobrega sprli. Hortis, Mauroner in Mazorana so se skesali, in odstopil je le Scaramanga. Skupnega italijanskega vodstva ni več. Vsak poslanec bo dal odgovor le svojim velicem.

Dunaj, 30. septembra. Skrajna perfidnost „Narodevega“ poročevalca je večerajšnje njegovo poročilo, da je Pogačnik z interpelacijo o domžalskih dogodkih še-le pripravljaj, ko jo je Ferjančič že vložil. Pogačnikova interpelacija je bila že gotova ob 11. uri. Ferjančič se je zganil še-le, ko je videl, kaj pripravlja „Slov. zveza“.

Dunaj, 29. sept. Cesar je danes ob 11. uri popoldne sprejel v posebni avdijenci predsednika magnatske zbornice grofa Czaky. Avdijenca je trajala do tri četrt na 12. uro. Zastopnikom časopisja se je po avdijenci izrazil grof Czaky, da jim ne more o avdijenci povedati nič pozitivnega. Vladar ga je poklical k avdijenci, da zasliši od njega poročilo o sedanjem položaju in njegovo mnenje o situaciji. Vladar je njegovo poročilo milestljivo vzel na znanje. Czaky se tudi ni hotel prav nič izraziti o tem, ako bodo še kaki politiki sprejeti od cesarja. Iz dejstva, da odpotuje Czaky v svojo domovino in ne v Budimpešto sklepajo, da ni dobil nobene misije in da ostane Fejervary dalje na vladi. Fejervary pride v kratkem zopet na Dunaj.

Glognitz, 30. septembra. Na južni železnici se je od tovrnega vlaka odpelo več voz in se zaletelo v neke druge voze. Več železniških voz je popolnoma razbitih.

Bukarešt, 30. septembra. V Jasso je prišel duhovnik oklopnice „Potemkin“, ki se je udeležil upora, da pregovori ondi nahajajoče se mornarje, naj se vrnejo v Rusijo.

Peterburg, 30. septembra. Maksim Gorki je izvoljen za častnega člana akademije znanosti in umetnosti.

Peterburg, 30. septembra. Barona Noldena, ki je bil izbran za ruskega justičnega ministra, se revolucijonarji nevarno ranili.

Peterburg, 30. septembra. Docent peterburške univerze, Takrig, je obsojen radi napada na nekega policijskega poročnika na smrt.

Peterburg, 30. Oficijska počaščenja Witteja se vrše večinoma za kulisami. Za njegovo zadnje potovanje mu je car dal na razpolago svojo jahto.

Carigrad, 30. sept. V Virbevo, kraj Monastir, so turške oblasti odkrile zalogo orožja. V zalogi je bilo tudi 20.000 patron.

Rim, 30. septembra. O sestanku laškega zunanjega ministra Tittonija z nemškim kancelarjem Bülowom pravi „Giornale d' Italia“, da je ta sestanek dopolnilo k sestanku v Opatiji in da je Tittoni prosil Nemčije za posredovanje v svrhu zboljšanja razmerja med Italijo in Avstrijo.

Manila, 30. sept. Amerikanska topničarica „Lyte“ se je v silnem viharju potopila. Utenilo je 24 ljudi.

Belgrad, 30. septembra. Iz Londona se poroča, da nameravajo za Makedonijo osnovati mednarodne vojaške oddelke, ki bi varovale glavna mesta, ker se je orožništvo izkazalo kot nezmožno.

London, 30. sept. Iz Odese javljajo, da obstoji zveza med Rusijo, Nemčijo in Francijo kot protiteza zvezi med Japonsko in Angleško.

Izurjene

ajour-šivilje

in začetnice se sprejmó takoj. Atelje

Markus & Müller

Pojlanski nasip 14.

2005 1—1

Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.

izdeluje in priporoča:

Vydrovo žitno kavo.
Juhni pridatek znamka „Vydra“.
Juhne konzerve (grahove, lečne, gobove in riževe).
Oblati (specialiteta: „Desert délicat“ in masleni oblati).
Šumeči limonadni bonboni „Ambo“.
Dišava za pecivo „Buhtin“.
1989 6—1

Napravite poskus!

Kolekcija vseh teh izdelkov K 3:20 in poština.

Panorama Kosmorama

Dvorni trg št. 3, pod „Narodno kavarno“.

Od nedelje 1. oktobra do vštete
sobote 7. oktobra 1905:

1975

NORVEŠKO.

Vabilo

izvanrednemu občnemu zboru
kmetijskega društva na lgu
dne 14. oktobra ob 3. uri popoldne
v prostorih bralnega društva.

Vspored:

Razdružitv društva.

Ob nezadostnem številu družstvenikov se vrši
ob pol 4. sklepni zbor. 1999 1—1

**Gospodična
poučuje v glasovirju
in muzikalni teoriji.**

Kje pove upravništvo.

1987 3—1

Javna zahvala.

Dne 22. avgusta t. l. uničil nama je požar najini poslopji, katera sva imela zavarovana proti ognju pri

1992 1—1

**ogrsko-francoski zavarovalnici
(„Franco Hongroise“)**

Imenovana zavarovalnica nama je kmalu po požaru vestno in pošteno škodo cenila in odškodnino po glavnem zastopu v Ljubljani točno izplačala, tako da si štejeva v prijetno dolžnost, izrekat ji za to kulantno postopanje javno zahvalo in priporočati jo vsakomur najtopleje.

Mali Koren, dne 25. septembra 1905.

Janez Zajc, Franc Novak.

2001 1—1

Zahvala.

Povodom prerane smrti naše ljubljene soproge, oziroma mamice, gospe

Antonije Majzeljeve roj. Anderličeve

došlo nam je toliko izrazov srčnega sočutja, da nam ni mogoče se vsakemu in vsim, ki so nam skušali v najbridkejših urah olajšati neizmerno boleost, posebej se zahvaliti.

Zahvaljujemo se pa posebno č. o. franciskanom in vsim številnim damam in gospodom, ki so nas prišli v Ljubljani tolažiti in so se vdeležili spreveda na južni kolodvor, osobito dobri gospe prof. Šornovi; zahvaljujemo se vsim ljubim Novomeščanom, ki so v tolikem številu spremili drago pokojnico z novomeškega kolodvora, mil. g. proštu dr. S. Elbertu in častiti duhovščini iz Novega mesta in okolice — posebno še domačemu g. župniku — za spremstvo v mestu in pri pogrebu — hvala cenjenim gospodom pevcem „Dol. pevskega društva“ pod vodstvom gospe Hladnika za gniljivo milo petje, hvala slavni požarni brambi šentjernejski, srčna hvala ljubemu prijatelju g. Karolu Rozmanu za njegovo tolažilno požrtvovalnost ip. ves njegov trud, lepa hvala konečno vsim darovalcem prekrasnih vencev in vsim našim in naše blage mame prijateljem, ki so od blizu in daleč prihiteli izkazati ji zadnjo čast.

Ohranite našo dobro mamo v blagem spominu.

V Belicerkvi, dne 30. sept. 1905.

Žalujoči ostali.

Blumenbach Th. 1905 30—30

Peydlin

Najbolje za zobe.

Izvežban 1988 1—1

cerkvenik

z dobrimi izpričevali išče službe. Ima fanta, ki bi bil za strežnika. Nastop takoj. Več se poizve v uprav. „Slovenca“.

Želod

kupuje

v velikem in malem

tovarna

A. Tschinkel na

zet.

2000 1—1

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Sobota, dne 30. sept. zadnji dan razstave:

Švedska.

Izlet v Stockholm in zanimivo potovanje po Jämtlandu in po Laplandu.

Od 1. do 7. oktobra:

Zanimivo ogledovanje avstrijskega brodovja, najznamenitejše vojne ladje, manevri brodovja s krasnimi morskimi, svetlobnimi in vodnimi efekti.

Odprto vsak dan od 9. ure zjutraj do 12. in od 2. ure popoldne do 9. zvečer.

VSTOPNINA: Eno potovanje 40 vin. Dijaki, otroci in vojak od narednika nazaj 20 vin. Abonement-karte: 6 potovanj 2 K, 10 potovanj 3 K. Dijaki, društva, otroci in vojak polovico. — Sole in društva znižane cene!

Z odličnim spoštovanjem

1990

Valerija Fessi

lastnica mednarodne panorame.

Zahvala.

Moj soprog Anton Kožar je bil kratko časa zavarovan pri zavarovalni družbi

„Alianz“

akoravno bi po njegovi smrti ne imela dobiti radi nepravilnosti družega, nego vplačane premije nazaj, vendar se je zgoraj imenovana družba izkazala tako kulantna, da mi je izplačala po svojem glavnem zastopu v Ljubljani, Gosposke ulice šte. 15 celo zavarovano svoto, zakar se cenjeni družbi **najiskrenejše zahvalujem** in jo vsakomur **najtopleje priporočam**.

V Ljubljani, 25. sept. 1905.

Marija Kožar

Zelena jama št. 69 pri Ljubljani.

Potruje županstvo Moste.

Razpis službe otroške vrtnarice.

Na otroškem vrtecu „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani v Pevni pri Gorici se razpisuje služba otroške vrtnarice.

Prejemki so: plača letnih 600 K in prosto stanovanje.

Brezkolekovaue prošnje naj se vpošljejo do 15. oktobra 1905 pod naslovom „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.“

Službo bo nastopiti z dnem 1. novembra 1905. Prošnje, ki so bile že doposlane vodstvu za to mesto, so se pridržale.

One kompetentije, ki so se jim vrnila prošnje za vrtnarično službo na Savi, naj nam naznajo v navadnem pismu brez prilog, če želé priti v poštenj tudi za Pevmo.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, dne 29. septembra 1905.

Odda se

1908 6-5

nemeblovana event. meblovana

soba

Kje pove iz prijaznosti uprav. tega lista.

Naravni dobri

brinjevec

1673 16-8

se dobi pri

L. Šebeniku v Sp. Šiški.

Novo urejena

1935 2-2

pekarija

se odda z vso opravo. — Nastop 1. nov. Več pove lastnik Alojzij Fröhlich pri Mar. pomagaj na Brezjah, p. Radoljica.

1956 3-3

Služba

organista in cerkvenika

se odda pri župni cerkvi v Ambrusu.

Prošnje in izpričevala sposobnosti in zadnjega službovanja naj se pošiljajo župnemu uradu do 24. oktobra t. l.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov

1978 3-8 Za gld. 1-95.

1 prekrasno pozlačena precijška ura z verižico, natančno idoca, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnjat mošajček za denar, 1 žepni nožek s pravo, 1 par manjšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom, 1 par boutonov iz simili briljantov, zelo podobni, 3 šaljivi predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja, vredna velja samo gld. 1-95. Razpošilja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje.

Dunajska centr. razpošiljalna tvrdka

P. Lust, Krakov št. 565.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Nova hiša

11 let davka prosta, 4 stanovanja, vrt lep, pripravna za vsakršno obrt, med cestjem, 208 □° obsežno zemljišče, je zaradi družinskih razmer **takoj** pod ugodnimi pogoji naprodaj. — Poizve se pri g. Podgorelc-u v Rožni dolini pri Ljubljani. 1942 2-2

Zahtevajte zastonj

In franko moj veliki, bogato ilustrirani glavni cenik z nad 100 slikami vseh vrst alikelnastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glasbühle kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3-
sist. Roskopf patent ura 4-
črna jekl. rem. ura 5-
črnil. izvir. Roskopf pat. ura 5-
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7-50
srebr. „Gloria“ 7-60
srebr. „Gloria“ 11-50
oklep. verižica z rincico 2-50
na pero in karab. 15 gr. težka 2-50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 9-50
ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-
švarcvaldska ura K 2-.

Za vsako uro čisto pismo jamstvo!

Nikak risko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu

1077 (Brüx) št. 843, Češko. 100-31

Šivilje za slamnike

izurjene za fino, gladko pletenje se sprejmó takoj proti povrnitvi vožnje za tje in nazaj pri **Siegfriedu Engl**, Dunaj VII. Neubaugasse 18. 1965 2-2

Najboljše in najizvrstnejše **tamburice**

izdeluje in razpošilja 1760 6-1

Prva sisačka tvornica tamburic

J. Stjepušin

Sisak, Hrvatsko.

Odlikovana na pariški razstavi l. 1900 in na milenijski razstavi 1896.

Razun tamburic in skladeb za tamburice so v zalogi tudi razna druga glasbila kot gosli, kitare, citre, mandoline, harmonike, okarine itd. za katere se pošlje poseben cenik s slikami.

Velik ilustrirani cenik se pošlje vsakemu franko in zastonj.

V istej tvornici izhaja strokovni tamburaški list pod naslovom „Tamburica“, ki stane na leto z glasbenimi prilogi vred le 8 kron.

2 močna fanta

1985 2-2 Sprejmeta se

iz boljše hiše, za večjo trgovino pri

J. KRAŠOVIC, Jesenice, Gorenjsko.

Izurjen organist

cecilijanec z dobrimi izpričevali, voja-1984 ščine prost, išče službe. 3-2

Več pové upravništvo tega lista.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

912 34

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

HIŠA

na Glincah, s štirimi stanovanji, z lepim ograjenim solnčnatim vrtom, z lastnim vodnjakom in

dvonadstropna hiša

v sv. Florijana ulici, v kateri se nahaja tudi prodajalna, tik sv. Jakoba cerkve se prostovoljno prodasta.

Več se izve v sv. Florijana ulici št. 14 v prodajalnici v Ljubljani.

trgovski pomočnik

si želi službo premeniti s 1. novembrom. Več pové iz prijaznosti uprav. „Slovenca“.

Gostilna

se odda meseca oktobra na račun oziroma v najem blizu Ljubljane.

1973 3-8 Vprašanje na upravništvo.

Izurjeni agenti

se iščejo povsod proti prav visoki proviziji za prodajo splošno priljubljenih krošnjarskih predmetov. Ponudbe na Evgen Hirschl, Budimpešta, Waitzner-Boulevard 59.

Istrska vina

nova, sladka, mošt, rebulja, muškati, se dobiva pri

Anton Ferlan di Giorgio posestniku v Rovinju, Istra.

oši lja se točno. Nepoznanim naročevalcem po povzetju. 1919 8-6

Kamnosek

Ignacij Čamernik Ljubljana, Komenskega ulice 26.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov.

Preprodajalci popust!

Dobro blago in nizke cene!

Anton Schuster, Ljubljana

Špitalske ulice št. 7

priporoča **novosti** v

konfekciji za dame in deklice, bluže, deških oblek, modnega blaga za dame in gospode, tirolski loden, parhent, šerpe, žepni robci, garniture, flanelaste odeje, najboljše belo blago in vsakovrstne preproge.

Vzorci na zahtevanje poštne prosti!

Ceno Češko posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 9-00, boljšega K 12-00; belega, jake mekega, skubljenega K 18-00; kron 24-00; sušino belega, mekega, skubljenega K 30-00; kron 36-00. Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov. **Benedikt Sachsel, Lebes 159** p. Pizen na Češkem. 1793 D 6-4

Ali že veste?

Naroči se lahko tudi sama sobotna izdaja „Slovenca“ Stane le 7 K na leto

Ustanovljena 1862 Telefon 584

Najstarejša peč in tvornica ognjišč 8-1

1976 c. kr. dvorni mašinist

RUDOLF GERBUTH, Dunaj

Vil. Kaiserstrasse 71, na vogalu Burggasse.

Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih ognjišč za vsako porabo od navadne do najfinejših in najelegantnejših izpeljave, v vseh velikostih, črne ali bogato emailirane.

Sušilnice, plinovne peči, kamini. Vse vrste peči tudi s trajnim gorenjem. Specialni katalogi gratis in franko.

Radi izredno

velike zaloge blaga se prodaja isto že pred začetkom sezone pod lastno ceno.

Največja izbira

obleke za gospode, sportnih oblek, površnikov, športnih sukenj, zimskih sukenj, paletotov, pelerin in havelokov kakor tudi oblek za dečke in otroških kostumov.

Najfinejše izvršeni damski kostumi, jopice, paletoti, plašči, ovratniki, krila in krasne bluže.

Najnovejši ševiot ali double poldolgi paletoti se prodajajo od 6 gld. dalje brez konkurence.

Naročila po meri iz angleškega in francoskega blaga se izvrše najhitreje in najfineje na Dunaju. 1998 6-1

Angleško skladišče oblek **O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.**

1886 6-3

se priporoča preč. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa

kamnoseška dela.

„Andropogon“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zg. Poljskava.)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in z jamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravi rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osi-velih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. **Vaso Petričič-u**. V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy, Anton Kane in Ernst Sark v Ljubljani, M. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Dobro blago in nizke cene!

Anton Schuster, Ljubljana

Špitalske ulice št. 7

priporoča **novosti** v

konfekciji za dame in deklice, bluže, deških oblek, modnega blaga za dame in gospode, tirolski loden, parhent, šerpe, žepni robci, garniture, flanelaste odeje, najboljše belo blago in vsakovrstne preproge.

Vzorci na zahtevanje poštne prosti!

Stanje vlog 31. avg. 1905
čez 11 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 31. avg.
1. 1905 čez 37 milj. kron.

Lastna glavica K 214.843-38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakšnega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. avg. 1905: K 11.531.564-77. Denarni promet do 31. avg. 1905: 37.419.749-55.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1905.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

1906 40-5

Odborniki:

Josip Jarc, veleposesnik v Medvohah. Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.
Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. Karol Kauschegg, Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.
Frančišek Leskovic, hišni pos. in blag. Lj. pos. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarn. in pos. v Ljubljani. Greg. Silbar, župnik na Rudniku.

Naznanilo.

Proda se posamezno več k verskemu zalogu Kostanjevica na Do-lenskem pripadajočih in od skupnega zemljišča oddeljenih telesnin v celotnem površju okoli 600 ha proti panudbam, in sicer:

1. od I. do VIII. skupine se prodajo parcele: št. 1100 in 1072/301 katastralne občine Površje; parcela št. 3398 kat. obč. Bučka; parcela št. 658, 1103/1, 1092/66, 1038/2 in 3, 1097, 1098/1, 1083/2, 1104/84 kat. obč. Merševčavas; parcela št. 1168 kat. obč. Smednik; parcele št. 1092/54, 1095, 1096 kat. obč. Merševčavas; parcele št. 1072/302, 1101, 1086 kat. obč. Površje; parcele št. 1106, 1685, 1689, 2776 kat. obč. Raka; parcela št. 889 kat. obč. Površje; parcele št. 906, 1560, 937, 938 kat. obč. Senuše; parcela št. 4173 kat. obč. Raka; parcela št. 1149, 1150, 1177/102, 1137, 1144, 948, 950, 959, 1027/2, 1042, 1028, 1131/1, 1131/2, 1132, 1116, 1127, 1184, 1186, 1193, 1196, 1197 kat. obč. Smednik;

2. od XIII. skupine se prodajo parcele št. 3594/80, 3594/3, 3594/82, 3594/81 kat. obč. Gorenjopolje;

3. od XX. skupine se prodajo parcele št. 1822/1 kat. obč. Planina.

4. od XXII. skupine se prodajo parcele št. 1760/14 kat. obč. Čatež; parcele št. 37, 115, 116, 117, 95, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 107, 108, 109, 189, 7, 1200, 1323, 1324 in 1325 kat. obč. Cerina.

Kupovalci naj vložijo svoje z eno krono kolekovane ponudbe, najkasneje

do 30. oktobra 1905

do 12. ure predpoldne pismeno ali potom zapisnika pri c. kr. gozdnem in domenskem ravnateljstvu v Gorici ali pa pri c. kr. gozdnem in domenskem oskrbništvu v Kostanjevici.

V teh kupnih ponudbah naj kupci izrecno navedejo, da so jim kupni pogoji dobro znani in za nje obvezni, da ne odstopijo od svojih ponudb do končne, odločilne rešitve in da se zavežejo plačati v slučaju odobritve kupne ponudbe pristojbine kolekov in pristojbino za prenos imovine.

Pismene kupne ponudbe morajo biti lastnoročno in od dveh prič podpisane.

Kupni ponudbi se mora priložiti varščino deset odstotkov od ponujene cene v gotovini ali v vrednostnih pupilarno varnih papirjih. Varščina v gotovini se po potrditvi kupne ponudbe vračuni v kupno ceno.

Seznamek natančnejega popisa, površja, cenilne vrednosti, lege posameznih telesnin in načrt so na ogled pri c. kr. gozdnem in domenskem ravnateljstvu v Gorici in pa pri c. kr. gozdnem in domenskem oskrbništvu v Kostanjevici.

Vzorci kupnih ponudb in prepisi kupnih pogojev se dobijo brezplačno pri c. kr. gozdnem in domenskem ravnateljstvu v Gorici ali pa pri c. kr. gozdnem in domenskem oskrbništvu v Kostanjevici.

C. kr. gozdno in domensko ravnateljstvo

1895 2-2

v Gorici, 11. septembra 1905.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.

Ljubljana **J. KEBER** Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9

priporoča svojo tovarniško zalogo 583 52-43

suknenega, platnenega in perilnega blaga
po izredno nizkih stalnih cenah.

♦♦ Potrebščine za krojače in šivilje. ♦♦

„Pri dobrem pastirju“.

Krojaška delavnica

za obleke za gospode po meri in 1967 10-2

zavod za uniformiranje

Josipa Rojina, Ljubljana.

Največja zaloga elegantno izvršenih oblek za gospode in dečke.

Bogato izbrana zaloga izključno angleškega blaga.

• DR. IVAN ORAŽEN •

zdravnik v Ljubljani

opozarja na svojo

ortopedično-zdravilni zavod

v katerem se zdravi raznovrstno skriviljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja itd.

Vse se izvršuje pod osebnim nadzorstvom dr. Oražna, ki daje pojasnila ob svojih ordinacijskih urah od 9.—10. dop. in od 2.—3. ure popoldne

1739 10-8

v Wolfovih ulicah št. 12, I. nadstropje.

Marija Elsner Ljubljana

Pogačarjev trg, nasproti škofije

priporoča preč. duhovščini svojo veliko bogato zalogo

cerkvenih paramentov

1968 3-2

dalje najraznovrstnejšega

cerkvenega perila, cerkvenih šopkov itd.

Vse v to stroko spadajoča dela, tudi zastave in bandera, se izvršujejo po naročilu najcenejše in najsolidnejše.

Ceneje, kot povsod drugod!

Solidno delo! Točna postrežba!

„Odlikovan z najvišjo odliko „Grand Prix“ v svetovni razstavi St. Louis 1904.“

Zahtevajte le

761 III 4

Globus - čistilni izvleček

kakor kaže slika

ker se ponuja mnogo slabih ponarejanj.

Edini tovarnar: Fric Schulz ml. akc. dr., Heb in Lipsko.

Cunard Line.

Najprimernejša, najcenejša in dobra vožnja iz

Ljubljane v Ameriko

je in ostane preko Trsta z brzoparniki prve angleške parobrodne družbe „Cunard Line“ to je gotovo in se ne da vtajiti. Veliki moderne opravljeni snažni parniki te družbe odhajajo iz Trsta vsake 14 dni. Pouk in vezne liste daje oblastveno potrjeni zastopnik **Andrej Odlasek**, dosluženi uradnik državnih železnic in hišni posestnik v Ljubljani, **Slo-m-škove ulice 25** blizu cerkve Srca Jezusovega. Kdor želi več pojasnila, naj tu pismeno povpraša ali pa pride osebno v pisarno. Po kolodvorih in cestah nikdo ne čaka in tudi na druge silne načine nihče ne vabi. 1969 2

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste. Ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborna proti hripavosti in mahlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanaestorica se ne pošilja.

— Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4.— K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8.— K. 5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.
3 ducate (36 steklenic) 11.— K.

Imam na tisoče priznanih pism, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Barantinič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Ustanovljena 1. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 1310 20-13

Zdravje je največje bogastvo!

Nikakih sivih las in brade več!
Mladeniško mehko in naravno barvo las se doseže le z uporabo Vitek-ovega
nucina
(zak. zjamčeno) 1298 b 7
1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo izbornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne izgubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri **Fr. Vileku & Comp., Praga**, Vodna ulica. — V Ljubljani naprodaj v drogueriji **Anf. Kanc.**, **Anton Korbar**, **Hinko Wibbe**.

Naznanilo in priporočilo.

Usojam si slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da sem otvorila **pralnico** in sprejemam vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: **pranje raznovrstnega perila**, likanje na lesk, apretiranje oblek, bluz, zastorov, kakor tudi nevestinih oprav.

Na zahtevo pošiljam po perilo in je dostavljam na dom brezplačno, zato pa zadostuje samo ena dopisnica. Zogotavljam točno in ceno po potrebo.

1944 3-3

M. Žvan.

Ljubljana, Poljanski nasip št. 12.

Štefan Nagy

trgovina z železnino

Ljubljana

Vodnikov trg št. 5,
pred škofijo

priporoča

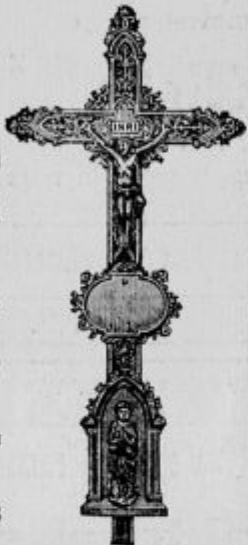
svojo bogato zalogo
pristno pozlačenih

nagrobnih

križev

po najnižjih

1916 cenah. 8-3

MATTON & GIESHÜBLER
alkoholne kisline

ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim uspehom rabi pri boleznih:

motenem prebavljenju,

elodčnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slasti do jedi, zgagi t.d., ter

katarah v sapilih,

zaslizenju, kašlju in hripavosti.

Izvir: **Giesshübl Sauerbrunn,**

želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.

Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri **Mihael Kastner-ju** in **Peter Lasenik-u** v Ljubljani. 32 52-35

Ohranitev zdravega

- želodca -

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujujoče in prebavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmerne, slabe diete, prehlajenja, in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je **dr. Rose balzam za želodec** iz lekarne **B. FRAGNERJA** v PRAGI.

1/2 steklenica 1 K, 1 steklenica 2 K.

SVARILO!

Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

lekarna **B. FRAGNER-ja** v PRAGI,
c. in. kr. dvornega dobavitelja

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ul. 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan. Proti vpošiljavi K 2 56 se pošlje velika steklenica in za K 1 50 mala stekla na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, a Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih: **G. Piccoli**, U. pl. Trnkóczy, **M. Mardetschlager**, **J. Mayr**. 431 b (20-11)

INDRA TEA

Najboljši čaj na svetu.

1927 30-4

Indra Tea Import Company, Trst.

Dobi se povsod.

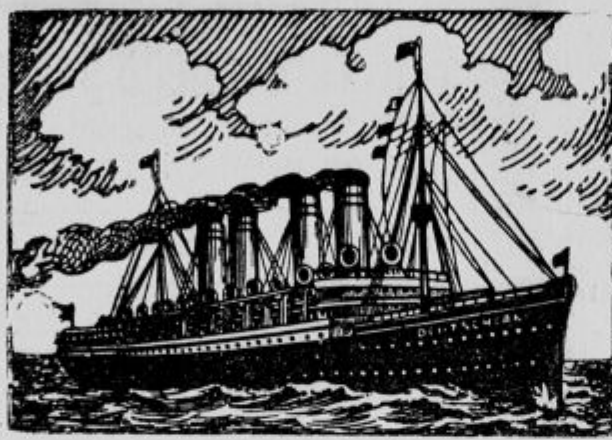
Žrebanje nepreklicno
19. oktobra 1905

Glavni dobitek
kron 30.000 kron

Srečke vdovskega in sirotinskega zaklada à 1 K

se dobé v vseh menjalnicah, c. kr. tobakarnah in loterijskih kolekturah, kakor tudi pri menjalni akcijski družbi „Merkur“, Dunaj I., in njenih filijalkah.

1979 2

Na željo pošilja natančni poduk brezplačno zastopnik
Hamburg-Amerika Linie

FR. SEUNIG, Ljubljana

1928 52-2 Dunajska cesta 31.

Izvrstna prilika potovanja v

AMERIKO je danes
čez
HAMBURG

z najnovejšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Se več povejo številke, obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta.

prvi: **Amerika** 690 črveljev dolg, 74 širina, rok, 53 globok, nesi 22.250 ton,

drugi: **Kaiserin Augusta Victoria** nosi 25.000 ton,

torej vsaki še enkrat večji, kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.-12.000 ton.

Vožnja preko oceana samo 7 dni.

Potniki odhajajo v **ponedeljek, torek** in **četrtek** vsakega tedna iz Ljubljane.

Delavnica za vsa cerkvena dela

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih **kipov, altarjev, križevih potov, božjih grobov, božičnih jasic, posrebrnenih svečnikov** i. t. d. Velika zaloga **dovršenih kipov, križev in slik.**

294 24-18

== Zahtevane fotografije in načrti s povratno pošto. ==
Stotine spričeval in pohvalnih pisem na razpolago. Delavnico z cenj. naročilom podpirati prosi vdani

Konrad Skaza, St. Ulrich-Gröden (Tirol).

Najcenejša pot za zdaj!!

„RED-STAR-LINE“
RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York, Philadelphia.

Hitra in varna vožnja na moderno opremljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v **Kolodvorskih ulicah št. 41**, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Franč Dolenc

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v **torek dopoldne**, da prestopite pravočasno na barko v **soboto zjutraj**. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland vozijo do New Yorka osem dni. To je priobito. **Uljudnost, snaga in zdrava hrana** je na njih pri nas prvo in zadnje. **Red Star.**

Odlikovan
z zlato kolajno in
časno diplomom
v Parizu.

603 104-56

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

== izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. ŠKARDA v Brnu.

Izdeluje zlasti:
cerkvena okna
različne izvirne.
Ceniki in strokovni
svet brezplačno.
8 krat odlikovan s prvimi danili

Gospodične

katere se želé izobraziti

v šivanju in krojnem risanju

1828 52-6 sprejema

Franja Jesih, Ljubljana, Stari trg 28.

Dobi se tudi

kroj po živočni meri.

Velik gostilniški

štedilnik

1814 4

(Sparrherd)

prav malo rabljen se poceni proda pri

Avgustu Jenkotu,

peku v Ljubljani, Marija Terezije cesta 7.

K sezoni!

K sezoni!

Fran Ševčik

v Ljubljani, Židovske ulice št. 7
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih
trocevskih in drugih

pušk

kakor tudi **samokresov**
ter sploh vseh lovskih potrebščin pri naj-
nižjih cenah.

Popravila se izvršujejo točno in najce-
nejše. 1600 20-8

Ceniki na zahtevo zastoj.

Pri nakupovanju
suknenega
in manufakturnega
blaga
 se opozarja na trdiko

HUGO IHL

v Ljubljani
 Špitalske ulice šte. 4
 250 52-33

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Dunaj-

ske železodone kapljice, vetrove odganjajoče
 in železni krč utešujoče priznane uspešno ljud-
 sko zdravilno sredstvo. Steklenica 20 vin., 6
 steklenic 1 K.

Odvajalne kroglice, posrebrene, učinkujejo
 očiščujoče, ne da bi povzročile bolečine. Skat-
 lica 70 vin. — Dobita se v lekarni Mardet-
 schlaegerja, kemika pri zlatem orlu v
 Ljubljani na Jurčičevem trgu poleg želez-
 nega mo-tu.

Zaloga kozmetičnih preparatov „Ada“ (oblast-
 veno zavarov.): Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna
 voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in
 Ada-pomada. 42-29

Popolno prepričanje
 da je lekarnarja

Thierry-a Balsam in centif. mazilo
 p. vseh notr. boleznih, influenci, katarh,
 krčih in vnetjih vseh vrst, slabostih,
 motenj v prebavi, ranah, abscesih in te-
 lesnih poškodbah itd. nedosežno uspešno
 sredstvo. Vam pojasni pri naročilu bal-
 sama ali na željo posebej brezplačno
 poslana knjižica s tisoč izvir. zahvalnih
 pism kot domači svetovalec. 12 mal. ali
 9 drobnih stekl. balsama 5 kron, 60 malih
 ali 30 drobnih steklenic K 14. — Dva
 lončka centifoljskega mazila franco 3K
 60 vin. Prosim nasloviti na lekarnarja
 A. THIERRY v Pregradi pri Rogaski-
 Slatini. — Penar. in razprod. posrejanj
 se sodnijsko zasledujejo.

Valentin Golob
 (pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

trgovina z železnino

priloga:

železo, ploščevino, nosilke in
 šine, cement, storje, strešni
 papir, vozne plošče, gumnat
 cevi, medenine in lesene pipe, okove za stavbe,
 štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in polje-
 delstvo, poljedelske stroje, ku-
 hinske oprave, kositarjeve
 posode domačega trpeznega
 izdelka.

Največja izbira
najaoljših in najcenejših
dvokoles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Glasbeni avtomati.
 Pisalni stroji.
 Večletno jamstvo.
 Lastna delavnica
 za poprave.

60 52-38

Ivan Jax in sin
 trgovina s šivalnimi stroji in voznimi
 kolesi v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

Vence.
Trakove.
Benedikt, Ljubljana.

52-45

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
 oblastveno koncesijoni-
 rana potovalna pisarna
 za
Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41
 468 43-30 (na dvorišču).

Najcenejša vožnja v Ameriko.

6 mesecev na polizkušnjo!
 3 mesece krediti Popolno zasloni
 in enake širokoste reklame moja svetovnoznana
 tvrdka ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Raz-
 posiljam že leta 1072 20-18

v popolno zadovoljnost
 svojim zasebnim odjemcem svojo pristno zabe-
 rikansko, anti-magnetično, sistem

Samo
 11.7-25
 uro s sidrom št. 99
 s plombo

Roskopf=patent=rem.

Denar nazaj! al
 zame na dovoljena
 tudi po 6 mesecev v
 Posilja proti povreju al

neopovrženem stanu.
 če se denar pošlje naprej.

Prva tovarna ur
 v Mostu (Brix) št. 844, (Češko.)
 c. kr. sod. zapriščeni cenilec.
 Odlikovan s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in sre-
 brnimi razstav. svetinjami in 100.000 priznanji
 pism iz vseh delov sveta.
 Bogato ilust. cenik z nad 600 slikami se na sa-
 heto pošlje gratis in franco.

Stavbeno, umetno in konstruk-
 cijsko ključavničarstvo.
 Hidraulične vidre in sesalke

Josip Weibl
 J. Spreitzer-ja nasl.
 LJUBLJANA, Slomškova ulica 4.

priloga se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spa-
 dajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajljne mlze, ograje na mirodvoru,
 obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelo-
 vode, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteta: valjiti zastori in solnane plahte po najnovjšem zistemu s samodvigalnimi
 1509 52-10 oporami brez vijakov.

Zaloga čevljev
Julija Štor v Ljubljani
 v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških
 čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih
 golsserskih gorskih čevljev.

Elegantna,
 skrbna izvršitev
 po vseh cenah.
 771 52-25

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

iz
Bremena
New-York

s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori nave-
 denega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
 leznice dobite v Ljubljani edino-le pri 1663 52-7

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se ti-
 kajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena realna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ari-
 ona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
 izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
 Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

AVGUST REPIČ
 sodar
 LJUBLJANA (v Trnovem)
 izdeluje, prodaja in popravlja vsako-
 vrstne
SODE
 po najnižjih cenah.
 Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Cementna zarezna strešna opeka
 iz portland-cementa in peska

Edini izdelovatelj za Kranjsko
Janko Traun
 izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-
NIM BLAGOM TER POTREB-
SCINAMI ZA KROJA-
ČEN SVILJE

FRANZESKA
LJUBLJANA

Pivovarna J. PERLES
 LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priloga
izvrstno marčno pivo
 v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti

Fr. Šupevc

priloga velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
 zjamčeno pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,
 voščene zvitke, izborni med-pitanec
 koji se dobiva v steklenicah, škatljah in škatljih in poljubni veli-
 kosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek
 in suho satovje, po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in
 pošteno postrežbo.

1657 52-7 LJUBLJANA,
 Prešernove (Stonove) ulice 7. Perlesova hiša.

Važno! Za Važno!
gospodinje, trgovce in živinorejce.

Naiboljša in najcenejša postrežba
 za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
 nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
 prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
 za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
 predmete, fotografske aparate in po-
 trebščine, kirurški aparati, vosek in paste za
 tla itd. — Velika zaloga najčistejšega ruma
 in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih
 1658 vod iz soli za kopal. 52-7

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo:
 grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
 krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se
 izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanč
 Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Ustanovljeno l. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.
Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptolr: Telefon 154. Delavnica:
Miklošičeva cesta št. 6 Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno l. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

1966 52-45

Učenca

za čevljarski obrt sprejme takoj
Ivan Gačnik, Rožna dolina štev. 190,
p. Vič pri Ljubljani, kamor naj se pošljejo
pismene ponudbe. 1941 2-2

J. Soklič

v Ljubljani, Pod Tranco št. 1

priporočila preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v mestih in na deželi 533 12-10

izborno svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, turistških klobukov, čepic po raznovrstnosti blaga po primerno nizkih cenah.

Tovarniška zaloga ladijskih klobukov

c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

Večja trgovina

z mešanim blagom v mestu na Dolenjskem, katera je prav dobro vpeljana,

se prodaja

iz proste roke pod jako ugodnimi pogoji
Kje pove upravn. 1963 3-2

Josip Hočevnar

krojač v Celju, Kolodvorske ulice št. 5

se priporočila preč. duhovščini in drugemu slav. občinstvu v izdelovanje

vsakovrstne obleke

iz trpežnega in solidnega blaga, po najnovejšem kroju po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke, zimske in športne suknje, haveloke in palerine, 1948 10-2

za gospode in dečke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Franc Stupica

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1

zraven Figovca,

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom

priporočila: 471 30

Portland- in Roman-cement, železniške šine in traverze za oboke,

štorje za strope, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči, kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno, pocinjeno in cinkasto pločevino, mrežo za sejanje peska, mrežo in bodečo žico za ograjo, ter vse druge stavbene potrebščine, vodne žage, samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteže.

orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače in ključavničarje.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnojico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.

Ročke za mleko, stroje za posnemanje mleka, oprave za mlekarne, lične kletke, razno kuhinjsko opravo.

Velika zaloga slamoreznic, mlatilnic, gepelnov, čistilnic, trijerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.

Preproge za vozove, svetilke za kočje. Semena za poljedelce, poljski mavec, svetovnoznan redilni prašek za živino, korenine in fibris za izdelovanje ščetin in čopičev.

Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!

Podružnica v Kolodvorskih ulicah nasproti „Tišlerju“.

V soboto, 30. septembra 1905 se prične

popolna prodaja

vsega še nahajajočega se **manufakturnega blaga**, narejene **moške obleke**, **bluz** in **površnih jopic** za **dame**, **preprog**, **posteljnih oprav**, **perila** itd.

v Ljubljani, Resljeva cesta 3

400 104-44 nasproti jubilejnega mostu

zaradi takojšnje popolne opustitve trgovine.

Prodajo se tudi večje partije **zimskega blaga** ceno na debelo gg. trgovcem v okolici.

Istotako se daje **prodajalna v najem**.

A. Persché

Ljubljana 1647 52

Pred škofljo 21 zraven rofovža.

Priporočila svojo bogato zalogo v

modnem in svilenem blagu ter potrebščine za krojače in šivilje.

Največja izber **modernih kravat za dame** in **gospode**, **ovratnikov**, **srajc**, **nogavic**, **rokovic**, **čepic** za **otroke**, **predpasnikov** itd.

Moderne izvrstne oblike!

1893 4-3

Hlodi.

Nova tovarna za lesne izdelke kupuje skozi celo sledeče hlode proti gotovini na kubični čevlj **franko državni kolodvor Ljubljana:**

Vrsta I. II.

Smrekove, jelkove, in borove hlode od 24 cm debeline naprej, dolgost 4, 5, 6, 7 in 8 metrov K —54 —52

Bukove hlode od 26 cm debeline naprej, dolgost 2.20 in 4.40 m K —48 —44

Hrastove hlode od 28 cm debelir naprej, dolgost od 2 m naprej K 1— —80

Tovarna za lesne izdelke.

Pisarna: Šelenburgove ulice št. 6

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Največja zaloga zgotovljenih oblek za **gospode**, **dečke** in **otroke**, velikan-ska izbira najnovejših modelov v **konfekciji za gospe** in **deklice**. 1846 6-6

Posebnost:

Vsakovrstne zelo praktične **obleke zašolarje**

po najnižjih cenah.

Zahtevajte pri nakupu

1320 39-14

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto

in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varetna znamka.

Dobiva se povsod!

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

1. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni nasveti** za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnih**. 18 150-105